

Ronja Constance Ellingsen

Urbant broderi: en reise i det forlatte

Masteroppgave i Kunst og håndverk

Veileder: Stein Erik Grønningsæter

Medveileder: Polina Golovátina-Mora

Mai 2023

Ronja Constance Ellingsen

Urbant broderi: en reise i det forlatte

Masteroppgave i Kunst og håndverk
Veileder: Stein Erik Grønningsæter
Medveileder: Polina Golovátina-Mora
Mai 2023

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
Institutt for lærerutdanning

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Denne masteroppgaven tar utgangspunkt i urban utforskning av forlatte steder, og hvordan kombinasjonen av broderi og fotografi kan påvirke uttrykket i dokumentasjonen av dem. Jeg undersøker den tredimensjonale effekten til ulike broderingsteknikker, og ser nærmere på hvilken måte det påvirker uttrykket i bildet. Hensikten med studien er å undersøke hvordan man kan kombinere flere ulike teknikker og aktiviteter, hva som skjer med fotografiet når det endres, og avdekke det didaktiske potensialet i det. Problemstillingen ble formulert med et fokus på at det er gjennom min egen skapende prosess den skal besvares, og den lyder:

«Hvordan kan kombinasjonen av broderi og fotografi i min skapende prosess påvirke uttrykket i urban utforskning av forlatte steder?»

Studien tar utgangspunkt i det performative forskningsparadigmet, med arts-based research som metodologi. Det er gjennom kunsten jeg søker å forstå verden og finne svar på problemstillingen min. Jeg har deltatt i en urban utforskning av forlatte bygg, fotografert de, for så og prøvd ut ulike teknikker i verksted. Funnene fra utprøvingen resulterte i et større verk som blir presentert på en egen utstilling ved universitetet. Hele den skapende prosessen er dokumentert på TikTok brukeren ronjace_m.

Analysearbeidet har bestått av en narrativt dreven analyse, og selvkomponerte skjema og matriser. Prosjektet bidrar med å vise hvordan relieff og tekstur påvirker kunsten vi møter, og hvordan det på ulike måter kan endre uttrykket i verket. Det viser hvordan man ved å kombinere ulike teknikker og aktiviteter oppnår intra-askjon og en ny forståelse. Det didaktiske potensialet ble drøftet opp mot urban utforskning, og kombinasjonen av fotografi og brodering i skolen. Jeg har tro på at resultatet av denne undersøkelsen kan bli brukt som en veiledning for undervisning i grunnskolen, og at den kan tilby nye innfallsvinkler til godt kjente teknikker.

Nøkkelord: brodering, fotografi, urban utforskning, forlatte steder, intra-askjon, performativ forskning, arts-based research

Abstract

This master's thesis is based on urban exploration of abandoned places, and how the combination of embroidery and photography can influence the expression in their documentation. I investigate the three-dimensional effect of various embroidery techniques, and look in more detail at how it affects the expression in the image. The purpose of the study is to investigate how to combine several different techniques and activities, what happens to the photograph when it changes, and uncover the didactic potential in it. The research question was formulated with a focus on the fact that it is to be answered through my own creative process, and it reads:

"How can the combination of embroidery and photography in my creative process influence the expression in urban exploration of abandoned places?"

The study is based on the performative research paradigm, with arts-based research as methodology. It is through art that I seek to understand the world and find answers to my problems. I have participated in an urban exploration of abandoned buildings, photographed them, and then tried out different techniques in the workshop. The findings from the trial resulted in a larger work which is presented at a separate exhibition at the university. The entire creative process is documented on TikTok user [ronjace_m](#).

The analysis work has consisted of a narrative-driven analysis, and self-composed forms and matrices. The project helps to show how relief and texture affect the art we encounter, and how it can change the expression in the work in various ways. It shows how, by combining different techniques and activities, one achieves intra-action and a new understanding. The didactic potential was discussed against urban exploration, and the combination of photography and embroidery in school. I believe that the results of this investigation can be used as a guide for teaching in primary schools, and that it can offer new approaches to well-known techniques.

Keywords: embroidery, photography, urban exploration, abandoned places, intra-action, performative research, arts-based research

Forord

En lang reise er nå over. Det har vært utrolig givende og spennende å få lov til å gjøre en undersøkelse gjennom min egen skapende prosess, og kunsten jeg lager. Forlatte bygg og urban utforskning har vært en interesse jeg har hatt med meg gjennom hele livet, og det har vært et privilegium å kunne ta med seg denne interessen inn i arbeidet med masteroppgaven. Takk til min mor, som har oppmuntret denne interessen, og for å ha hjulpet meg å finne lokasjonen og historien rundt stedet jeg utforsker i dette prosjektet.

Jeg vil rette en stor takk til mine veiledere Stein Erik Grønningsæter og Polina Golovátina-Mora, som på hver sin måte har vært til stor hjelp i denne prosessen. Takk for gode råd og inspirerende samtaler. Uten deres kunnskap ville jeg ikke vært her i dag.

Jeg vil også takke Trine Unander for støtten du har gitt meg i utforskningen av stumpwork, og andre tekstil-relaterte spørsmål. Takk til mine medstudenter for gode samtaler, og en ekstra takk til Sofie Pedersen Kåsbøl som har vært min opponent gjennom semesteret.

Til slutt vil jeg rette en stor takk til familien min og vennene mine, som har hjulpet meg til å holde motet oppe, under en prosess som periodevis har opplevdes vanskelig. Takk for tålmodigheten, og for at dere heier på meg hver eneste dag!

Trondheim, 24. mai

Ronja Constance Ellingsen

Innhold

Sammendrag	v
Abstract	vi
Forord	vii
Figurer	xi
Tabeller	xi
1 Innledning	12
1.1 Problemstilling	12
1.2 Bakgrunn og relevans for fagfeltet.....	13
2 Teoretisk forankring	15
2.1 Vitenskapsteoretisk ståsted	15
2.1.1 Performativt forskningsparadigme	15
2.2 Metodologi	16
2.2.1 Arts-based research	16
3 Metode	18
3.1 Fotografi	18
3.2 Stumpwork.....	18
3.3 Kombinasjon av fotografi og brodering.....	19
3.4 Relieff og tekstur.....	19
3.5 Ethiske overveielser	20
3.6 Metoder	21
4 Designprosess	24
4.1 Urban utforsking og fotografering.....	24
4.2 Visuell skissering.....	27
4.3 Veiskille	29
4.4 Tilbake til den visuelle skisseringen	31
4.5 Utprøving av teknikker.....	35
4.6 Analyse av teknikker	40
4.7 Tilbake til det forlatte	44

4.8	Plan for ferdig verk	46
5	Drøfting	48
5.1	Den tredimensjonale effekten	48
5.2	Didaktisk potensial	49
5.2.1	Urban utforskning	49
5.2.2	Fotografi, brodering og logg	50
5.2.3	Kombinere fotografi, brodering og urban utforskning	51
5.3	Transformasjonen	51
6	Avslutning.....	53
	Referanser.....	54
	Vedlegg.....	56

Figurer

<i>Figur 1.</i> Stillbilde med QR-kode til multimodal logg.	23
<i>Figur 2.</i> Snø og is har lagt seg over hele området, og magien har forsvunnet.	25
<i>Figur 3.</i> En forlatt bil, som synker ned i den kalde snøen som omringer den.	26
<i>Figur 4.</i> Bildekollasj med eksempler fra skissering, med QR-kode til multimodal logg. ...	28
<i>Figur 5.</i> Kategorisering av RAW-filer.	29
<i>Figur 6.</i> En enkeltstående busk vokser ut gjennom en døråpning til en forlatt bygning. .	30
<i>Figur 7.</i> Procreate skisse for fransk knute.	32
<i>Figur 8.</i> Procreate skisse for dekt ståltråd.	33
<i>Figur 9.</i> Procreate skisse for hevet bladsting.	34
<i>Figur 10.</i> Procreate skisse for ståltråd fylt med satengsøm.	35
<i>Figur 11.</i> Utprøving av fransk knute.	36
<i>Figur 12.</i> Utprøving av hevet bladsting.	37
<i>Figur 13.</i> Utprøving av ståltråd med satengsøm.....	38
<i>Figur 14.</i> Utprøving av dekt ståltråd.....	39
<i>Figur 15.</i> Et gjensyn med det forlatte og inspirasjonen ved det, med QR-kode til video.	45
<i>Figur 16.</i> Procreate skisse av ferdig verk, med QR-kode til ferdig verk.	46

Tabeller

<i>Tabell 1.</i> Teknikkanalyse.	42
<i>Tabell 2.</i> Utdrag fra videoanalyse.	44

1 Innledning

Hele livet har jeg følt en dragningskraft til det forlatte, til de stedene, og de tingene, som noen en gang vendte ryggen til, uten å noen gang se seg tilbake. Vår nærmeste nabo når jeg vokste opp, var et forlatt hus. Mannen som eide det hadde bare lukket døra bak seg og latt det forfalle. Som barn brukte jeg mye tid på å utforske dette, og andre forlatte steder i nærområdet. Denne dragningskraften til det vi forlater, har fulgt meg helt siden barndommen, og inn i det voksne livet. Det har tidvis tatt en stor del av fritiden min, og periodevis også i arbeidslivet. Når jeg som fotograf hadde min første galleriutstilling, var det første bildet jeg fikk solgt nettopp et bilde jeg hadde tatt på et forlatt sted. Det blir derfor naturlig for meg, å finne en måte jeg kan inkludere denne interessen for forlatte steder også i dette prosjektet.

I planleggingsarbeidet lar jeg denne interessen for forlatte steder inspirere meg, jeg søker etter en måte hvor jeg kan utforske ikke bare selve stedene, men også den tenkte historien deres. I undersøkelsen min benytter jeg kameraet mitt til å oppdage og fange øyeblikkene og historiene jeg tar en del av i utforskningen min, også undersøker jeg de nærmere med å brodere på fotografiene. Videre ser jeg på det didaktiske potensialet i funnene mine for elever i grunnskolen.

Kunnskapen jeg tar med meg inn i dette prosjektet er en livslang interesse for det forlatte, og en pilot-studie jeg gjennomførte høsten 2022. Jeg undersøkte her hvordan kombinasjonen av fotografi og broderi kunne uttrykke ødeleggelsen i stedene vi forlater, gjennom å brodere ut elementer fra naturen i fotografiet. I dette prosjektet fortsetter jeg innenfor samme tematikk, og bygger videre på de erfaringene jeg allerede har fra dette arbeidet. På bakgrunn av det ønsker jeg å være transparent i forhold til at det vil kunne komme noen tekstlige likheter med eksamensbesvarelsen fra MGLU5231, som jeg vil omskrive heller enn å referere til i denne oppgaven.

1.1 Problemstilling

I mitt praktiske arbeid med prosjektet fokuserer jeg på hvordan jeg kan bruke ulike broderingsteknikker til å brodere ut ulike deler av fotografier av forlatte steder. Problemstillingen ble valgt med et fokus på å få frem at det er gjennom min egen skapende prosess jeg vil besvare den.

Hvordan kan kombinasjonen av broderi og fotografi i min skapende prosess påvirke uttrykket i urban utforskning av forlatte steder?

For å kunne undersøke dette har jeg også utarbeidet to forskningsspørsmål.

- *På hvilke måter kan den tredimensjonale effekten i brodering på fotografier påvirke uttrykket i bildet?*
- *Hvor ligger det didaktiske potensialet i min bruk av brodering på foto og urban utforskning for elever i grunnskolen?*

1.2 Bakgrunn og relevans for fagfeltet

Det er mange før meg som trolig har kjent på den samme dragingen mot det forlatte, mot det forsvinnende. Når jeg nå skal arbeide innenfor dette i prosjektet mitt, blir det naturlig å dra frem de som pionerte innenfor den fotografiske dokumenteringsformen. Bernd & Hilla Becher var en tysk kunstnerduo og ektefeller, som allerede i 1959 startet å fotografisk dokumentere det de beskrev som en forsvinnende industriarkitektur. I arbeidet sitt var de mindre opptatt av deres egne kunstneriske tolkning, og utstilte fotografiene sine med et mål om å gjengi presist hva de så (Rød, 2022).

På hjemmebane har vi kunstnergruppen Moderne Ruiner, som består av Elisabeth Engen, Astrid Findgren og Grethe Britt Fredriksen. De har gjennom flere utstillinger hvert opptatt av å dokumentere sporene vi mennesker legger igjen etter oss, i form av stedene og tingene vi forlater. Gjennom ulike medier gjenskaper de og fremstiller deler fra stedene de har besøkt, og inviterer publikum til en materiell og fysisk opplevelse av stedene de har tatt utgangspunkt i (Seminarplassen, 2015).

Jeg trekker frem disse kunstnergruppene, for de på flere måter har nærliggende tematikk til mine undersøkelser. Begge gruppene har vært opptatt av presise gjengivelser, i ulike medium. Det jeg opplever at skiller de to, er den tyske kunstnerduos fokus på en rigid virkerlighetsfremstilling uten rom for subjektive uttrykk, opp mot den norske kunstnergruppens fokus på iscenesettelsen av minnene, og følelsene i møtet mellom oss og det. I mitt arbeid vil jeg befinne meg et sted mellom de to. På samme måte som Bern & Hilla Becher ønsket å dokumentere den forsvinnende industriarkitekturen, ønsker jeg også å dokumentere forfallet i de forlatte stedene jeg besøker. Mens de ønsket en presis gjengivelse, søker jeg derimot å gjennom kombinasjonen av fotografi og broderi endre uttrykket i bildet. Som Moderne Ruiner vil min skapende prosess være en iscenesettelse av minnene mine fra stedet, og vil derfor bære preg av mine følelser i møte med materialet. Gjennom å brodere ut fotografiet vil også de som observerer det i etterkant

kunne møte fotografiet på en annen måte, og trolig få en mer fysisk opplevelse av både fotografiet og stedet jeg har tatt utgangspunkt i.

2 Teoretisk forankring

I dette kapitlet vil jeg posisjonere prosjektet mitt i forskningsfeltet, ved å presentere min vitenskapsteoretiske og metodologiske forankring.

2.1 Vitenskapsteoretisk ståsted

2.1.1 Performativt forskningsparadigme

I min skapende undersøkelse finner jeg støtte hos Brad Haseman (2006), som påpekte i sitt manifest til performativ forskning, at de etablerte forskningsmetodologiene ikke var i stand til å romme de praksis-ledete forskerne, spesielt innen kunst, media og design. Hans foreslåtte løsning for dette var å introdusere et tredje paradigme innen forskning, det performative (s. 98). Min forskning vil være tett ledet av og basert i praksis, da den i stor grad baserer seg på mine kroppslige og følelsesmessige erfaringer gjort gjennom urban utforskning. Disse erfaringene vil komme til uttrykk i min skapende prosess gjennom bilder, og korte videosnutter jeg lager for å dokumentere de. Det har derfor vært viktig for meg å posisjonere meg inn under et vitenskapsteoretisk ståsted som også verdsetter det ikke-tekstlige. I følge Haseman (2006) er nettopp dette er en av måtene det performative paradigmet skiller seg ut på, ved at også det symbolske og ikke-numeriske blir ilagt forskningsmessig verdi (s. 102).

Gjennom blant annet bilder og video, vil jeg fremstille de skapende prosessene jeg befinner meg i. Jeg viser til Haseman (2006), som påpeker at praksisen er den viktigste forskningsaktiviteten man har. Derfor kan man ikke se på bilder og videoer som bare et tillegg til forskningen, men en nødvendig del av den (s. 103). I prosjektet mitt vil jeg befinne meg i mange ulike prosesser og realiteter, fra de kroppslige erfaringene jeg gjør ute gjennom den urbane utforskningen, til de jeg senere får i møte med materialene. Selv om disse prosessene ikke vil foregå samtidig, vil jeg fortsatt ikke se på de ulike delene av forskningen min som separate enheter som eksisterer uavhengig av oss eller hverandre; men heller på hvordan de vikler seg inn i og interagerer med hverandre. Østern et.al (2021) forklarer at innenfor det performative paradigmet er vi som forskere fullstendig innviklet i forskningen vår. Vi er både ressurser og resultater av forskningen, og vil til enhver tid befinne oss i endring med den. Forskningen baseres i praksis, og verdsetter både den kroppslige, materielle, og performative naturen til menneskelig erfaring (s. 2).

I mitt forskningsarbeid ønsker jeg å se på den tredimensjonale effekten til broderi i fotografi, og selve produktet jeg lager vil ha mye å fortelle, i tillegg til måtene jeg ønsker å dokumentere og analysere det på. Ved å stille meg innen det performative paradigmat ønsker jeg å legitimere den forskningsmessige verdien til også det ikke-tekstlige, som det ferdige produktet mitt, eller gjennom andre bilder og videoklipp i kortfilmene jeg lager. Som Haseman (2006) sier, så åpner det performative paradigmat opp for en frigjøring av metodiske restriksjoner som tidligere favoriserte de skriftlige resultatene (s. 103).

2.2 Metodologi

2.2.1 Arts-based research

Det er mitt eget skapende arbeid gjennom urban utforskning i fotografi og med broderi, som står i sentrum i min forskning. Her vil både de kreative prosessene jeg beveger meg mellom, og det kunstneriske produktet jeg til slutt ender opp med, være viktig. Jeg har derfor valgt å ha en arts-based metodologi. Østern & Letnes (2017) beskriver hvordan man gjennom kunsten både kan oppleve og forstå verden. Et viktig fokus å ha med seg da er at forskning også kan skje i andre språk og uttrykksformer (s. 2). Å ha en arts-based inngang til forskning passer derfor godt inn under det performative paradigmat jeg har posisjonert meg under, både ved at det erkjenner at det er i praksis og i kunsten at forskningen baseres, og ved at det ikke kun er de skriftlige uttrykksformene som ilegges verdi. I min forskning plasserer jeg meg under billedkunst, og støtter meg til det Østern & Letnes (2017) påpeker, nemlig at selv om praksisen min blir oversatt til et tekstlig innhold, kan fortsatt noe gå tapt i denne oversettelsen (s. 2). Det er nettopp i den kunstneriske praksisen at kunnskapen jeg leter etter vil skapes, og for å unngå at noe går tapt i oversettelsen, blir også bildene og selve verket en nødvendig del av forskningen.

En viktig del av arbeidet mitt i den kunstneriske prosessen, vil bli å dokumentere situasjonene jeg befinner meg i, valgene jeg tar, følelsene som oppstår, og resultatene av det. Siden ingen kan tre inn i tankene mine, er det viktig å tidlig ha strategier rundt hvordan jeg vil gjøre forskningen min så transparent som mulig for leseren. Når jeg engasjerer meg i den kunstneriske praksisen, vil jeg bevege meg mellom perioder med intensivt engasjement, og en mer reflektert distansetaking. Jeg er en deltakende insider, men må også huske og ta et skritt unna praksisen iblant, for å reflektere over det jeg gjør (Hannula et al., 2014, s. 16). For å oppnå dette velger jeg å bruke varierte metoder for å dokumentere arbeidet jeg gjør. Dette løser jeg gjennom å bruke ulike type logger, hvor jeg passer på å reflektere og dokumentere både underveis og etterpå. For å gjøre forskningen min mer transparent har jeg også benyttet meg av en offentlig multimodal

logg, hvor jeg publiserer kortfilmer som dokumenterer hva jeg gjør. Jeg vil gå nærmere inn på hvordan dette utartes, og metodene jeg bruker i det neste kapitlet.

3 Metode

I dette kapitlet vil jeg presentere teorien som ligger til grunn for teknikkene jeg benytter meg av, og beskrive metodene jeg benytter meg av for å generere forskningsmateriale og analyse.

3.1 Fotografi

Det første vellykka fotografiet ble tatt i 1827, av Joseph N. Niépce. I brevene hans påsto han selv at han hadde tatt fotografier et tiår før dette bildet, men det er kun bildet han tok i 1827 som har blitt autentisert. Den gangen var eksponeringstiden på hele 8 timer. Han gikk inn i et samarbeid med Louis J.M. Daguerre, som resulterte i daguerreotypi, hvor eksponeringstiden var mye kortere, og man fotograferte på sølvplater behandlet med jod (Newhall, 2009, s. 15-18). Disse fotografiske platene og andre var gjeldene innen fotografi helt mot slutten av 1800-tallet, da de ble avløst av rullefilm, som den dag i dag er det vanligst brukte fotografiske papiret.

Mens Niépce og Daguerre var avhengig av større fotografiske apparater og sølvplater for å skape sine fotografier, har vi i dag et mye større utvalg av metoder vi kan bruke. I mitt arbeid bruker jeg et speilreflekskamera, som jeg enkelt kan ta med meg. Jeg ser motivet gjennom objektivet, og kan ta flere bilder på sekunder. Måten jeg behandler fotografiene på i etterkant vil være digitalt, til stor forskjell fra hvordan de første fotografene jobbet med sine. Jeg overfører de med minnekortet fra kameraet jeg bruker, og behandler fotografiet i Photoshop. Her kan jeg blant annet endre utsnittet, rette opp i feil jeg ser ved bildet, justere kontrast og lysstyrke, og bestemme bildestørrelsen jeg skal skrive det ut i.

3.2 Stumpwork

Innenfor brodering finner vi teknikken stumpwork, som er et begrep som ble dannet på 1800-tallet. Teknikken ble påvirket av det Europeiske «broderie en relief», som var en form for polstret broderi, som vi kan spore tilbake til 1400-tallet. Teknikker man ofte finner fra historiske stumpwork broderier, er knapphull, polstring og metallarbeid. Motivene var ofte hentet fra historier fra bibelen og andre mytologier. Teknikken ble i stor grad brukt til å dekorere, med andre motiver i bakgrunnen (Sinton, 2021, s. 10-11).

I dag er ikke dette en like populær teknikk å bruke, og selv om jeg undersøkte lignende tema i fjor, oppdaget jeg ikke denne teknikken før jeg nå begynte å arbeide med dette

prosjektet. Gjennom sosiale medier har jeg samlet inspirasjon fra hva andre folk har laget, og gjennom et forum for brodering, oppdager jeg begrepet et stykke ut i arbeidet mitt. Selv om stumpwork ikke er et norsk begrep, velger jeg å bruke det i denne teksten, da jeg ikke har funnet et godt norsk alternativ.

3.3 Kombinasjon av fotografi og brodering

Geoffrey Batchen (2004) stiller spørsmål ved hva selve motivet til at vi fotograferer noe er, historisk er det sett på som en måte å bevare minner. Gjennom livet har vi alle sett gjennom fotografier, fra tidligere opplevelser, fra barndommen. Spørsmålet er, hjelper bildene oss til å huske, eller har fotografiene erstattet minnene våre med seg selv? (s.14) Han underbygger dette med at vi kan se på et enkelt bilde av en person i et fotoalbum, uten å egentlig huske hvem personen var, men heller bare at den var noen i familien. Videre gir han oss historiske eksempler på hvordan vi opp gjennom tidene har dekorert fotografier, med skrift, med maling, med brodering. Han hevder at et fotografi i seg selv ikke forsterker minner, men erstatter de med bilder. For at et fotografi skal kunne gi deg et minne, må fotografiet bli omgjort på en måte som kan dra det og oss ut av fortiden og inn i nåtiden. En av måtene dette blir forsøkt gjort på, er gjennom utbrodering av fotografiene (Batchen, 2004, s. 94).

Utbroderingen blir dermed til en måte å huske og gjenoppleve på, og på denne måten blir selve kombinasjonen av broderi og fotografi performativ. Denne transformasjonen av fotografiet som han snakker om, kan sees på som en intra-aksjon med fotografi og brodering, der de ikke lenger er separate, men heller viklet inn i hverandre til å skape en helt ny enhet. Jeg støtter meg til Barad (2003), som sier at intra-aksjon beskriver hvordan ulike enheter i verden er viklet inn i hverandre, og hvordan de blir til gjennom interaksjonene deres. De eksisterer ikke på forhånd, men konstitueres heller gjennom måtene de interagerer på, og på den måten blir de meningsfulle (s. 815). Fotografiet og broderingen vil være i endring og ikke lenger passe inn i en fast kategori, de eksisterer nå i en intra-aksjon. Her vil endringene skje sammen, og ingen av de vil oppheve den andre. Når jeg i prosjektet mitt broderer i fotografier av forlatte steder, så utforsker jeg samtidig kunsten av å huske og transformere, og hvordan de ulike delene påvirker hverandre. Motivene som er nøye valgt ut, vil utbroderes, og hvert sting jeg lager blir en slags ny deltakelse av den urbane utforskningen jeg holdt på med når jeg fotograferte bildene i utgangspunktet.

3.4 Relieff og tekstur

Et relieff beskrives som et arbeid hvor figurene prosjekteres ut fra en bakgrunn, som vanligvis er en flat overflate, som regel i samme materiale. Måten man klassifiserer et

relieff på, er gjennom hvor mye figurene prosjekteres ut fra eller løsnes fra bakgrunnen. Når designet er i lavrelieff, stikker det bare litt ut fra planet man jobber på, og man vil ikke nødvendigvis se særlig underskjæring av omrisset. I høyrelieff projiseres den minst halvparten av sin naturlige omkrets fra bakgrunnen, og kan være helt frigjort og gi et mer skulpturelt inntrykk. Et middels relieff vil som regel befinne seg et sted mellom et høyt og lavt relieff (Britannica, 2019). I pilotprosjektet jeg hadde før masteren, broderte jeg med et veldig lavt relieff. Fokuset for arbeidet mitt nå er derfor på hvordan jeg kan dra motivet mitt mer ut av flaten, og på den måten også øke graden av relieff i det.

I prosjektet mitt arbeider jeg ikke kun med å endre grad av relieff, men jeg endrer også teksturen og opplevelsen av den. Danbolt & Myhr (2002) beskriver hvordan man kan endre teksturen i overflaten på et bilde, og på den måten bygge et relieff med det, og skape kontraster mellom de glatte og mer ruglete delene av bildet (s. 34). Det vil være med på å sette premissene for de taktile erfaringene man vil få i møte med verket mitt. Her ønsker jeg å dra inn begrepet taktil tekstur, som beskriver vår persepsjon av flatene vi møter, det vi føler og opplever når vi sanser noe gjennom huden. Hva skjer med oss når vi stryker hendene våre over en overflate? Hvordan påvirker endringene jeg gjør med fotografiet måten teksturen møter oss, og hva har det å si for de kroppslige og sanselige opplevelsene våre?

Teksturbegrepet kan deles inn i tre ulike grupperinger, ut fra berøringskvalitetene. Den første gruppen består av den glatte teksturen, den man ikke helt får tak på, og kanskje til og med opplever avvisende. Det er flater man stryker hånden over uten å merke noe motstand, hånden bare glir over den. Den andre gruppen består av det vi kaller fin tekstur, som virker ganske myk og åpen. Her kan man oppleve at den nærmest kan ha en beroligende effekt på deg, og den avvisende effekten vi peker mot i de glatte flatene er ikke til stede. Det er flater man stryker hånden over, hvor man kan stoppe opp og kjenne det myke og det gode, men ikke fordi materialet selv stopper deg, fordi du ønsker det. Den tredje og siste gruppen beskriver de grove teksturene, som lik de glatte også oppleves som avvisende, men på en helt annen måte. Dette er flater hvor hånden fysisk kan bli stoppet i det man stryker den, fordi teksturen er grov, og gir hånden mye motstand (Waterhouse, 2021, s. 46). Denne inndelingen av teksturbegrepet vil jeg se nærmere på når jeg ser hvordan broderingen er med på å påvirke berøringskvalitetene til produktet jeg lager.

3.5 Ethiske overveielser

Som Bingham (2020) påpeker i sin studie på et miljø av personer som er opptatte av urban utforskning, er en av de første tingene man må vurdere lovligheten av det man gjør. Han påpeker blant annet at selv om det ikke nødvendigvis finnes lover om å bevege

seg på en annens eiendom, så vil man bevege seg utenfor loven om man gir seg selv inngang ved makt (s. 68). For å holde seg innenfor loven blir det derfor viktig å vise respekt for stedene man besøker, og ikke utføre skade eller hærverk på det. En mulig løsning på dilemmaet som oppstår rundt usikkerheten på lovlighet, er at man kan undersøke hvem som er grunneier av stedet, og på den måten forsøker å få tillatelse til inngang fra hen.

På samme måte som at man selv holder seg innenfor loven ved å ikke utføre hærverk eller bryte seg inn, er det viktig å tenke på hvordan eller om man i det hele tatt skal dele informasjon om stedet med andre. Dette er en etisk overveielse jeg har tatt i forkant av dette prosjektet, hvor jeg har endt opp med å bestemme meg for å ikke gi informasjon om akkurat hvor stedene jeg har utforsket befinner seg. Dette er for å unngå at informasjonen havner i hendene til noen som ikke ville hatt stedets beste interesse i tankene sine. Dette er et problem man ofte kan se i forum og grupper for urban utforsking, der folk har delt en lokasjon, for så å komme tilbake senere å oppdage at andre har ramponert stedet.

Som fotograf reiser det seg også noen etiske overveielser når man skal fotografere på offentlige steder, som man løpende må ta vurderinger på. På samme måte som man beskytter stedene man besøker ved å ikke dele lokasjonen man finner det på, bør man også vurdere hva som er med i motivet når du tar bildet. I mine undersøkelser har områdene jeg har fotografert ligget for seg selv, og på den måten har jeg unngått problemstillinger knyttet til mennesker som kan vises på bildene, da det aldri har vært andre enn meg der. Stedene har heller ikke objekter eller personlig informasjon jeg har trengt å ta hensyn til.

En annen viktig etisk overveielse handler om helse og sikkerhet; hvorvidt det er trygt, eller i det hele tatt mulig, og ferdes der. Dette er en løpende vurdering man bør ta, fra gang til gang, ut ifra hvilke farer som er til stede når man er der (Bingham, 2020, s. 70). Når et bygg blir stående til forfall, er det klart at man aldri vil kunne ha en garanti på at man kan ferdes på et sted selv om det tidligere har vært mulig. Mye kan skje på kort tid, og vær og vind kan være med på å gjøre et sted som tidligere har vært trygt, farlig. Det viktigste her er å være bevist på at vurderingen på sikkerhet er noe man må gjøre kontinuerlig, det er bedre å snu enn å sette seg selv og andre i fare.

3.6 Metoder

I dette delkapittelet vil jeg først forklare hvorfor og hvordan jeg genererer forskningsmaterialet mitt, for så å avklare hvordan jeg vil analysere det.

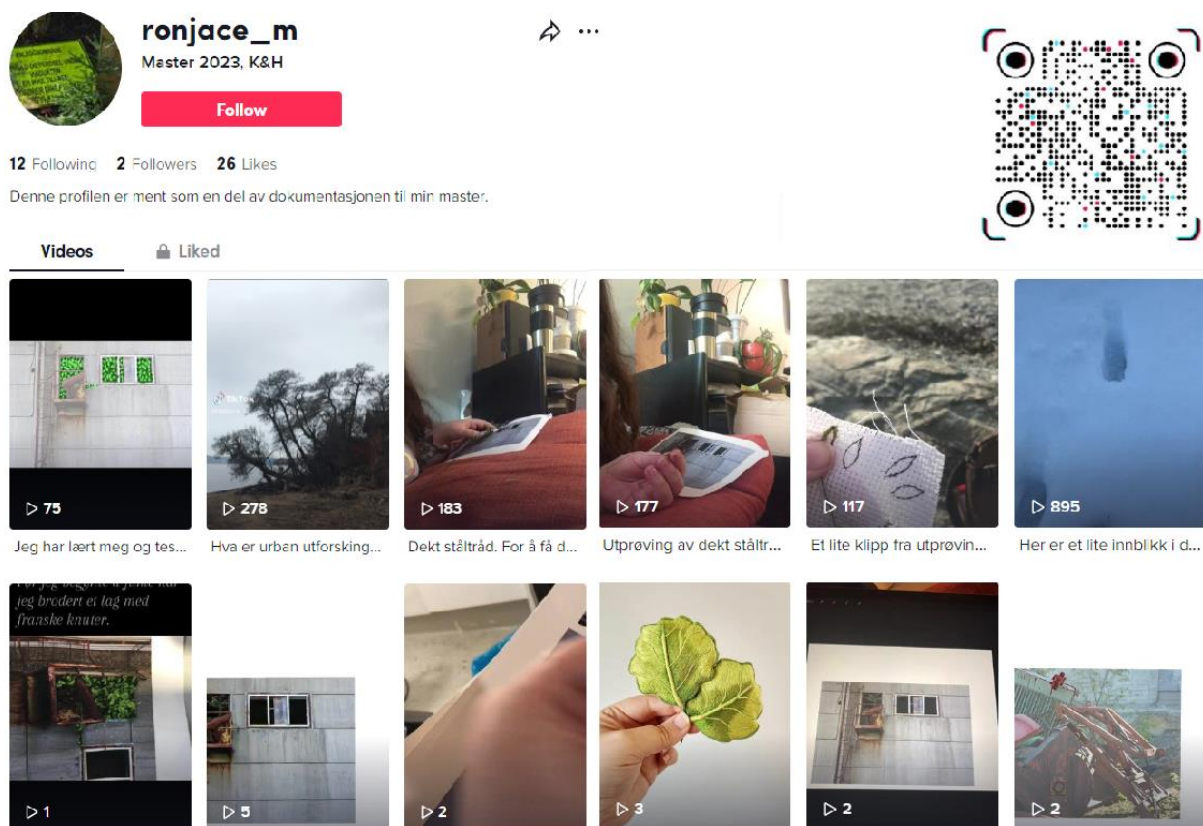
For å bygge videre opp under valg jeg allerede har tatt, med å plassere meg under det performative paradigmet, og innenfor en arts-based tilnærming til forskningen, så velger jeg å også ha et autoetnografisk fokus. Dette fokuset vil være tydelig i måtene jeg fremstiller arbeidet og funnene mine på. I min forskning er jeg og det jeg skaper sentralt, og ved å også velge en autoetnografisk tilnærming så understreker jeg at empirien dannes ut ifra mine egne opplevelser og erfaringer. Man fokuserer i stor grad på hva man selv har følt og opplevd, og forteller ut ifra det. Et viktig fokus å ha med seg er reliabilitet og validitet, det man presenteres må kunne oppfattes som realistisk, og leseren må kunne sitte igjen med en følelse av at det de leser er reelt og troverdig (Ellis et al., 2011, s. 10). Måten jeg løser dette på i min oppgave er å ha flere måter å dokumentere prosessene jeg befinner meg i.

For å beskrive refleksjoner som oppstår i møte med materialet så vil jeg benytte meg av en forskerlogg, denne vil i all hovedsak bli brukt til å bearbeide og reflektere rundt følelser som oppstår, og valg jeg tar underveis. Dette er et verktøy jeg bruker gjennom hele forskningsprosessen, i etterkant av arbeidet jeg har utført. Her vil jeg samle tanker, refleksjoner og erfaringer, og nye ideer som kanskje oppstår i etterkant av arbeidet jeg har utført. Denne vil være en ren skriftlig logg, og kan på mange måter ligne på en dagbok, hvor jeg skriftlig vil befinne meg i en slags kontinuerlig diskusjon med meg selv og forskningsmaterialet (Anker, 2021, s. 64-65). For å fange ting som oppstår i arbeidet, vil jeg i all hovedsak benytte meg av bilder og video, og korte notater, for å sikre at ingenting blir glemt før jeg starter det skriftlige arbeidet.

Mitt praktisk skapende arbeid består av en deltakelse i urban utforskning når fotografiene ble tatt, etterfulgt av utvelgelse og digital bearbeidelse av dem. Skissering vil bli utført digitalt i Procreate i flere omganger, dette er et verktøy jeg benytter meg av for å visualisere hvordan jeg kan anvende de ulike teknikkene til å brodere ut ulike deler av fotografiet. Her har jeg muligheten til å legge inn fotografiene jeg ønsker å arbeide med, å skissere direkte på det, samtidig som jeg kan notere hvilke teknikker jeg ønsker å bruke. Skisseringen bruker jeg som en guide og inspirasjon, når jeg broderer i verkstedet, på fotografier i mindre skala. I analysearbeidet vil jeg se på de ulike teknikkene og hvordan de på ulike måter transformerer fotografiet, og på hvordan det påvirker graden av relieff og opplevelsen av teksturen. På bakgrunn av dette tar jeg et valg om hvilke teknikker jeg skal bruke når jeg broderer på en større versjon av bildet, som jeg til slutt skal montere på en blindramme.

Groth (2022) har i sin studie undersøkt hvordan man kan bruke video som et verktøy i praksis nær forskning, for å forsøke å fange den kroppslige kunnskapen man sitter inne med. Siden man innenfor academia fortsatt må kunne transformere erfaringskunnskapen sin til en skriftlig form, undersøker hun hvordan video kan være med på å løse dette (s.

49). Hennes undersøkelser har inspirert meg til å benytte meg av en multimodal logg for å dokumentere prosessene jeg befinner meg i, hvor jeg produserer videoer som jeg publiserer på den sosiale plattformen Tik Tok. Plattformen er valgt ut ifra mulighetene til å enkelt redigere videoer i appen. Disse videoene består av tekst, bilder, video, og musikk. Jeg velger å ha med musikk for å skape stemning i videoene, og fordi det er vanlig publiseringsform på denne plattformen. Her får jeg muligheten til å vise hva jeg gjør, som vil være med på å bygge oppunder troverdigheten til undersøkelsene mine. Ved å bruke video dokumentasjon som et verktøy i undersøkelsene får man et unikt innblikk i prosessen, i tillegg til at man får muligheten til å videre undersøke og analysere det man har fanget på video (Groth, 2022, s. 51).

Figur 1. Stillbilde med QR-kode til multimodal logg.

Tik Tok brukeren heter ronjace_m, og ved å skanne denne QR-koden vil du komme direkte inn til den. Her kan man bla ned og kronologisk følge fremgangen min, eller se andre videoer jeg har likt, og andre skapere jeg har fulgt, som har inspirert meg underveis i prosessen.

4 Designprosess

I dette kapitlet vil jeg legge frem den kreative og skapende prosessen jeg har befunnet meg i underveis i dette prosjektet, og gjennom en narrativ dreven analyse av mitt eget skapende arbeid vil jeg legge frem funnene mine. Kapitlene er delt opp etter rekkefølgen det ble utført i, og viser prosessen min fra start til slutt.

4.1 Urban utforskning og fotografering

En stor del av urban utforskning er å finne steder man kan besøke, som ikke alltid er så lett, siden det ikke nødvendigvis finnes et register man kan søke gjennom. I "urbex-miljøet", som er et miljø av mennesker som alle deler urban utforskning som hobby, er det generelt stor skepsis i det å dele lokasjoner med andre. Det er dessverre mange som velger å vandalisere stedene de får høre om. Det er også ulik praksis i ulike kommuner, på hvordan de håndterer forlatte bygg. I Trondheim, som er kommunen jeg bor i, er det sjeldent at et forlatt bygg får stå over lang tid i dag, da det heller blir revet slik at områdene kan brukes til noe annet. Drar man derimot til nabokommunen, Orkland, er det mye mer å velge i. Jeg velger å dra tilbake til Orkland kommune og lokasjonen jeg fotograferte forrige høst, da settingen og motivene var spennende. Jeg velger å ikke dele den presise lokasjonen til stedet jeg besøker, av respekt for stedet.

Byggene jeg utforsker står igjen etter gammel gruvedrift, og ifølge lokalbefolkningen er det ingen som vil påta seg ansvaret for byggene, selv ikke de som en gang driftet dem. Jeg vet ikke hvem som eier dem i dag. Områdene jeg planlegger å bevege meg i består av gamle toglinjer, høydebasseng, pumpestasjon, stakttårn og hus. Alle disse byggene er bygg som står igjen etter gruvedriften som en gang var på stedet, hvor de den gang transporterte ut og prosesserte materialene. Jeg er godt kjent med stedet fra før av, etter å ha utforsket det i pilot-studien min høsten 2022, og velger å dra tilbake til det samme stedet igjen for prosjektet jeg nå arbeider med. Når jeg planlegger å dra ut så bekymrer jeg meg litt for vinteren, det er en del snø i Trondheim allerede, og stedet jeg skal til befinner seg mye høyere opp. Når jeg ankommer høydebassenget og pumpestasjonen blir bekymringene jeg har hatt bekreftet. Det er mye snø og is på området, og siden byggene er forlatte, er det naturligvis ingen som har brøytet området de står i. Jeg sier naturligvis nå, og det slo meg som naturlig når jeg var der, men det var faktisk ikke noe jeg hadde tenkt over på forhånd. Jeg innser at vinteren ikke er den beste årstiden for urban utforskning. Det går heldigvis fortsatt an å komme seg nært inn på området, da byggene ligger langs en offentlig vei som har blitt brøytet. BrøYTEkantene

er store, og bortsett fra veien er hele området dekket av snø og is. Jeg får parkert bilen slik at det er mulig for andre å passere meg, og går langs veien for å se hvordan området ser ut, på søken etter en inngang.

Det er en blanding av is og snø som har lagt seg over området, og byggene står i en skråning som går nedover. Jeg befinner meg på et høyt område, og noen meter nedenfor det ene bygget går det rett ned. Når jeg går her, er jeg usikker på hvordan jeg skal angripe situasjonen. Jeg vet ikke nøyaktig hvor høyt oppe jeg befinner meg, men jeg vet at hvis jeg skulle falt og sklidd inne på området, kan det potensielt bli katastrofalt. Det er ingen form for inngjerding av byggene, og med all snøen og isen som har lagt seg, skal det ikke mye til for å bli fraktet ned til enden av området, og over kanten. Stedet ser urørt ut nå på vinteren, med unntak av et dyrespor her og der. Siden jeg har besøkt dette stedet før, vet jeg at det under snøen skjuler seg hull i bakken og metallbiter som stikker opp. Jeg går opp og ned langs veien, prøver å finne en inngang, prøver å huske hvordan det ser ut under snøen, hvor farene er, og hvor det er trygt å gå. Noen områder ser ut som de kan være ganske flate, og at jeg potensielt kunne beveget meg i dem, men jeg har en dårlig følelse i magen. Hva om jeg ikke husker rett? Var det faktisk flatt der, eller går det nedover? Var det bare gress eller grus der, eller er det et av områdene som har hull i bakken?

Figur 2. Snø og is har lagt seg over hele området, og magien har forsvunnet.

Jeg innser at jeg ikke har muligheten til å bevege meg inn på området og samtidig bevare min egen sikkerhet, slik at muligheten jeg sitter igjen med er å fotografere byggene fra veien. Det er ikke ideelt, men jeg gir det et forsøk. Det å besøke dette stedet på vinteren er en helt annen opplevelse enn den jeg hadde forrige høst, jeg kjenner at jeg blir ikke like inspirert av det jeg ser. Jeg er usikker på om det er på grunn av at jeg nå ikke får utforsket stedet i like stor grad, eller at buskene og det grønne ikke er like mye til stede. Kanskje er det en blanding. Bildene jeg tar føles mer tilfeldige, litt uten mål og mening, som kommer godt frem i bildene i Figur 2. Magien ved opplevelsen og dokumentasjonen av den er borte, og resultatet er at fotografiene jeg får tatt er uinspirerende og dårlige.

Jeg velger å dra fra dette stedet, og heller besøke et hus og noen forlatte biler jeg vet at befinner seg litt lenger opp. Her møter jeg også det samme problemet, det er fullt av snø og is, så jeg må igjen betrakte det hovedsakelig fra veien. Foran huset jeg gjerne skulle beveget meg rundt, befinner det seg nå en brøytekant som er nesten like høy som første etasje i huset. Et sted bak dette huset går også veien opp til toglinjen. Rimelig utilgjengelig, egentlig.

På motsatt side av veien står de forlatte bilene, som er litt lettere å komme seg til. Her ser det ut som det må ha vært brøytet i løpet av vinteren, for jeg kan bevege meg inne på området. Det står noen bygg her, som kanskje har vært brukt som garasje. Mulig er det noen som eier det og bruker det i dag, eller kanskje det har blitt brukt som snuplass deler av vinteren. Dette er et område jeg husker fra sist høst, som består av plen og grus, som jeg vurderer trygt å bevege meg på. Jeg går derfor mot den ene bilen jeg ser fortsatt stå der. For hvert skritt jeg tar, synker jeg ned i snøen, oppover leggen, noen ganger helt til kneet.

Figur 3. En forlatt bil, som synker ned i den kalde snøen som omringer den.

Når jeg kommer frem til bilen er det ikke fullt så mye snø i området, og siden selve bilen ikke er begravd, vil jeg tro at noen kanskje har vært der for å dytte snøen av den. Også

her kjenner jeg at jeg ikke er like inspirert, det er noe som mangler. Utforskingen i seg selv er fortsatt givende og spennende, og på en måte er det noe vakkert med den hvite snøen rundt det som står til forfall, men det mangler fortsatt noe. Det som inspirerer meg er ikke til stede, de naturlige vekstene som er med på å ta tilbake. Som det kommer frem i Figur 3, står bilen nå nedsunken med snø rundt seg. Sist jeg så denne bilen, var det ulike grønne vekster inne i motorrommet, det var noen blomster, og det hele følte mer levende. Kontrastene mellom det skapte en slags magi og spenning, som dro meg inntil seg. Alt det som i høst rammet inn motivene mine, har nå dødt, og blitt overtatt av den hvite snøen. Uansett hvilken vinkel jeg prøver meg på, hvilket utsnitt, så får jeg det ikke til å funke. Det gir meg ikke det samme.

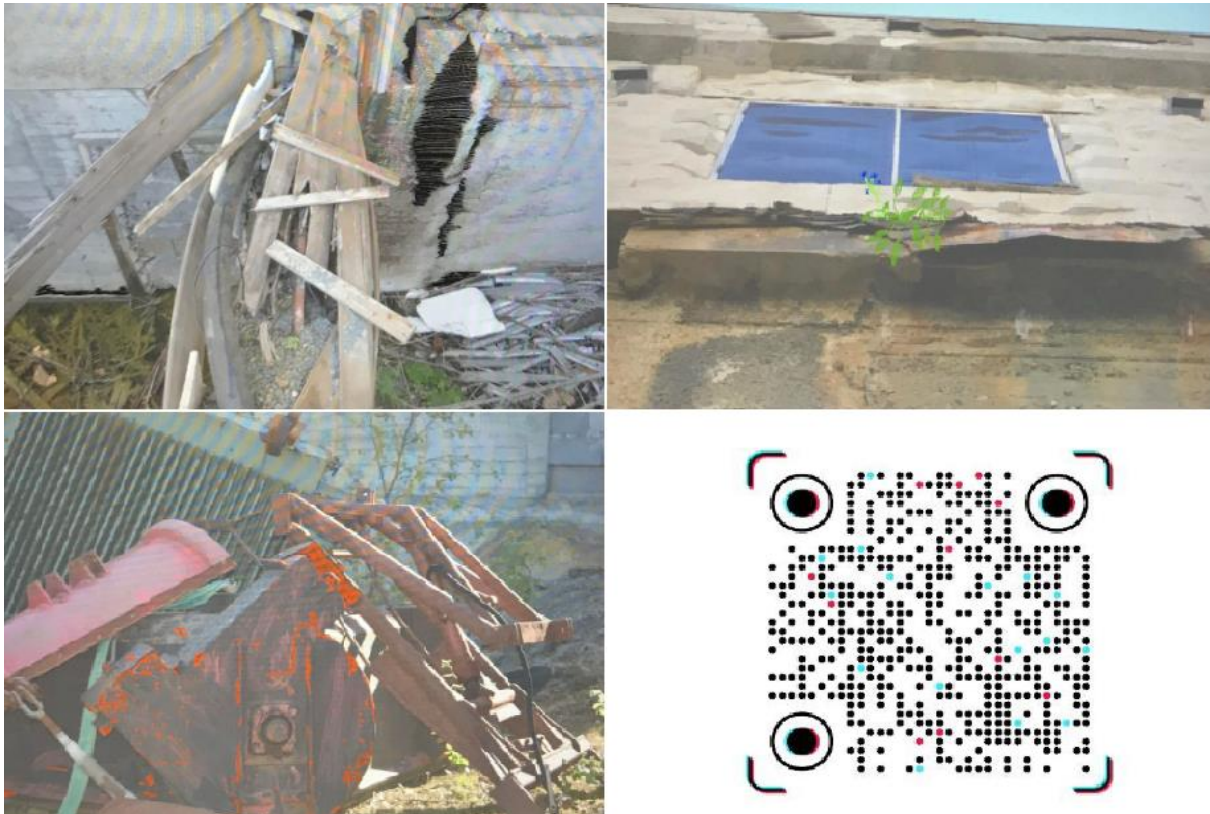
Det siste stedet jeg sjekker ut er sjakktårnet, som befinner seg et lite stykke unna området jeg allerede har vært i. For å komme meg dit, må jeg først kjøre til et industriområde som er i daglig bruk, parkere der, og gå gjennom skogen for å komme opp til det. Dette er noe jeg egentlig ikke ønsker å gjøre på dagtid, men på denne tiden av året har jeg ikke så mye valg. Jeg drøyer det til tidlig kveld før jeg beveger meg ditover, men også her oppdager jeg ganske tidlig at snøen og isen er til hinder. Sjakktårnet står i utgangspunktet ganske inngrodd til. Jeg velger derfor å droppe det siste stedet jeg har peilet meg ut, og drar ganske misfornøyd hjem.

Etter den dårlige turen ut er jeg frustrert og stresset. Hva skal jeg gjøre nå? Våren er enda langt unna, og hvis jeg i det hele tatt skal rekke å undersøke broderingen, kan jeg ikke vente mye lenger. Jeg gir meg selv noen uker, i håp om at det i løpet av den tiden kanskje kan være en periode med mildvær, nok til at snøen og isen smelter for en periode. De ukene går forbi, uten resultat. På dette punktet bestemmer jeg meg for å gå tilbake til RAW-filene fra siste turen jeg hadde hit, forrige høst, for å velge et motiv derfra. Når jeg fotograferer foretrekker jeg å benytte meg av RAW-filer, som er et ukomprimert format av fotografiet du tar. Det gir meg et mye større rom til å prosessere fotografiene i Photoshop i etterkant. Med min performative tilnærming gir dette rom til å kunne komme tilbake til det senere og på andre måter, med ny kunnskap. Dette gir meg nå 200 ulike motiv å velge mellom, som jeg kan interagere med på nye måter, og fra de tar jeg med meg en håndfull videre, inn i skisseringsprosessen.

4.2 Visuell skissering

I arbeidet med å skissere de ulike ideene mine, velger jeg å bruke en iPad og Procreate, så jeg kan arbeide digitalt, og enkelt skissere lagvis i hvert bilde. Dette var et verktøy jeg oppdaget og brukte mye i pilotstudien jeg utførte høsten 2022. Av erfaring er dette en fin måte å visualisere ideene mine på før jeg broderer de. Siden brodering er tidskrevende,

velger jeg å legge inn et godt arbeid i digital skissering av tankene mine, for så å ta valg ut ifra resultatene av dette. Når jeg skisserer prøver jeg å se for meg hvilke teknikker jeg ønsker å benytte meg av, hva slags tråd og farge jeg skal bruke, og hvilke aspekter i fotografiet jeg vil brodere ut. Skisseringen blir en visualisering av samtalene jeg har med både fotografiet jeg arbeider med, og teknikkene jeg ser for meg å bruke. Jeg skisserer opp ulike ting eller områder jeg kan tenke meg å brodere ut i hvert bilde. For hvert fotografi, så skisserer jeg minst fire ulike måter jeg kan brodere det på, dette for å passe på at jeg har et godt utvalg jeg kan arbeide videre med.

Figur 4. Bildekollasj med eksempler fra skissering, med QR-kode til multimodal logg.

I figur 4 ser du tre av sju bilder jeg har arbeidet med i skisseringsprosessen, og på den multimodale loggen min har jeg lagt ut time-lapse videoer som viser hvordan jeg har arbeidet med flere av fotografiene i Procreate. Disse videoene kan sees helt i starten av den multimodale loggen, starter fra den fjerde videoen jeg postet. Jeg ser litt på ulike teknikker jeg kan bruke, og bestemmer meg for disse; fransk knute, enkelt sting, satengsøm, dekkende leggsøm, ståltråd, kontursting, forsting dobbelt, attersting. Teknikkene blir valgt på bakgrunn av hva jeg tror jeg vil mestre, og hva jeg kan bruke for å bygge broderiet ut av motivet.

4.3 Veiskille

Gjennom å studere mitt eget arbeid nærmere, og diskutere det med andre, så innser jeg at måten jeg har arbeidet på opp til nå har vært altfor bred. Dette fører til et naturlig stoppunkt i undersøkelsen min, hvor jeg må vurdere hva veien videre skal innebære, ut ifra kunnskapen jeg så langt har kommet frem til. Alle delene av forskningen min består nå av ulike variabler, og jeg mangler konstanter. For å avgrense og systematisere forskningsarbeidet mitt, avklarer jeg først hva som skal være det konstante, og hva som skal være variabler. Jeg bestemmer meg for at fotografiet jeg velger skal være konstanten i arbeidet mitt. Variablene mine blir da de ulike teknikkene jeg tester ut og områdene jeg velger å brodere. I utgangspunktet hadde jeg åtte ulike broderingsteknikker jeg ønsket å teste ut, frem til jeg en dag oppdaget begrepet stumpwork. Det er en broderingsteknikk hvor man på ulike måter hever broderiet ut fra motivet. Det er jo nettopp også den tredimensjonale effekten jeg ønsker å utforske nærmere, og da blir det naturlig å legge bort planene jeg allerede har, for så å starte planleggingsarbeidet på nytt.

Det første jeg vil gjøre, er å bestemme meg for et fotografi jeg ønsker å jobbe med. Siden jeg har et såpass stort utvalg av fotografier å velge mellom, må jeg først få et system i kaoset. Det gjør jeg ved å kategorisere de ulike bildene jeg har tatt, for så å velge meg noen kriterier for det jeg til slutt skal arbeide med. Siden jeg har så mange RAW-filer arbeide med, blir det et behov å kategorisere det for å kunne få en bedre oversikt i materialet jeg besitter. Kriteriene jeg kommer frem til er at det må allerede være en slags kontrast mellom naturlige vekster og de forlatte byggene i fotografiet, det må være et bilde jeg føler en draging mot, og det må være et bilde hvor jeg allerede ved første øyekast ser muligheter til å utbrodere de naturlige vekstene.

Når jeg kategoriserer fotografiene, så går jeg først gjennom de for å prøve å finne noen felles punkter jeg kan samle de innunder. Jeg har prøvd å identifisere hva fokuset mitt har vært når jeg tok disse bildene, og hva jeg ser i dem når jeg jobber med de igjen. Det har vært en samtale mellom meg i nåtid og kunnskapen jeg besitter nå, og meg i fortid når jeg i utgangspunktet tok de. Disse samtalenene fører frem et mønster, som jeg bruker til å bestemme kategoriene jeg skal samle de innunder.

Figur 5. Kategorisering av RAW-filer.

Jeg sorterer jeg de inn i mapper som jeg navngir ut ifra kategoriene jeg finner, som du kan se i Figur 5. Den første kategorien kaller jeg gjenvekst, her samler bilder hvor naturen i større grad har tatt tilbake, hvor den overtakelsen er hovedfokus i motivet mitt. Den andre kategorien er industri, her samler jeg bilder hvor det industrielle er i fokus. Den tredje kategorien kaller jeg oversikt, her samler jeg oversiktsbildene jeg har tatt over området. Den fjerde kategorien er transport, her plasserer jeg bilder hvor ulike kjøretøy er i fokus. Den femte kategorien er ødeleggelse, her samler jeg alle bildene som i hovedsak fokuserer på ødeleggelse eller forsøpling. Den sjette kategorien kaller jeg åpninger, her plasserer jeg bildene hvor tomme vinduer og åpninger er i fokus. Denne kategoriseringen av fotomaterialet er høyst personlig og subjektiv, og bærer preg av kunnskapen jeg har med meg. Det er denne siste kategorien som skiller seg mest ut for meg, og jeg kjenner en dragnig mot den. Det er slags tomhet i hullene i veggene eller bakken, eller i de ødelagte vinduene, som drar meg inn i motivet. Når jeg velger kategorien åpninger, så bruker jeg litt tid på å bla gjennom bildene her. Jeg stopper opp ved ett, og påminnes en historie jeg har hørt om stedet.

Figur 6. En enkeltstående busk vokser ut gjennom en døråpning til en forlatt bygning.

For en del år siden, skal en person ha kommet seg inn i dette bygget, og tatt sitt eget liv i døråpningen som vises i fotografiet i Figur 6. Jeg husker at når jeg tok dette bildet, så var det noe vakkert og fascinerende med dette. Ikke bare historien om at det hadde skjedd, men at det også var akkurat her at en liten busk vokste seg frem, og at man

under døren ser rusten som har rent nedover. Jeg vet ikke hvor reell historien er, men synes allikevel at det er noe vakkert, inspirerende, og symbolsk ved det.. Et forlatt sted, et sted der noen har tatt sitt eget liv, akkurat der springer et nytt liv opp igjen. Det er nettopp denne inspirasjonen jeg har følt en mangel på tidligere, den magien, som nå vekkes til live igjen, og da blir også valget av motiv naturlig nok ganske enkelt.

4.4 Tilbake til den visuelle skisseringen

Når jeg nå bestemmer meg for et nytt motiv, må jeg også starte skisseringsprosessen på nytt. Jeg bestemmer meg for å gå bort i fra de åtte originale teknikkene jeg ønsket å teste ut, for å gi plass til stumpworkteknikkene jeg oppdager. Jeg velger å beholde to av teknikkene jeg opprinnelig planla å arbeide med, fransk knute, og den jeg originalt kalte ståltråd. Etter å ha undersøkt stumpwork mer, finner jeg ut at et bedre navn for denne er ståltråd fylt med satengsøm. I tillegg til disse så velger jeg meg to nye teknikker å jobbe med, dekket ståltråd, og hevet bladsting.

Jeg går tilbake til Procreate, for å få visualisert hvordan jeg kan brodere ut de ulike teknikkene. Når jeg skal utforske hvordan broderingen kan bli mer tredimensjonal, vil jeg også overdrive naturen man ser. I fotografiet er det kun i døråpningen vi ser en busk vokse, og dette inntrykket av naturen som kommer fra innsiden og ut liker jeg godt. Velger derfor å fokusere på hvordan jeg kan overdrive dette med to av teknikkene. I alle utprøvingene har jeg bestemt meg for å jobbe med trådene «Huldra kamgarn 8,5/2» og «Alv kamgarn 14/2». Dette garnet er litt tykkere enn Moulinegarnet jeg tidligere har brukt, og jeg tenker at det kan være et grep for å få mer volum i broderiet.

Figur 7. Procreate skisse for fransk knute.

Den første teknikken jeg skisserer er fransk knute, som du kan se i Figur 7. Her ser jeg for meg at veksten skal komme eksploderende ut fra alle åpninger i bygget. Jeg skisserer derfor hele døråpningen, og alle åpningene i vinduet. Jeg ser for meg å alltid brodere med to tråder med ulike farger, og tenker at det vil være med på å skape dybde i broderiet. Fargene jeg velger meg ut er mørk grønn, klar grønn, og lys grønn. Jeg planlegger å starte med trådene mørk grønn og klar grønn sammen, og at jeg vil tvinne trådene tre ganger rundt nåla i den franske knuten. Jeg vil dekke alle åpningene med denne, for så å gå inn med et nytt lag med fargene klar grønn og lys grønn, der det ikke går helt ut til kanten, slik at det første laget enda er litt synlig.

Figur 8. Procreate skisse for dekt ståltråd.

Den neste teknikken jeg skisserer er dekt ståltråd, som du kan se i Figur 8. Denne tenker jeg å bruke for å overdrive veksten vi ser i fotografiet, ved at den blir større enn den er. Med denne teknikken vil det jeg broderer komme helt ut av flaten til fotografiet, og jeg tenker derfor å gi fokus til veksten som er der, mens vinduene får stå tomme. For å få frem stilkene ser jeg for meg at jeg kan bruke en brun og en mørk grønn farge, og for å få frem bladene vil jeg kunne bruke en klar grønn og en lys grønn farge. Kombinasjonen av flere farger er igjen tenkt at kan være med på å bygge dybde i broderingen. Jeg ser for meg at stilken vil kunne monteres tett på og langs bildet, mens store deler av det går helt ut av motivet.

Figur 9. Procreate skisse for hevet bladsting.

Hvis man ser på bilder av forlatte steder, så ser man ofte at naturen tar over fra utsiden og inn. Dette er noe jeg også ønsker å få frem i bildene, og fokuserer derfor på dette med to av teknikkene jeg skal bruke. Jeg tenker på hvordan jeg kan få det til å se naturlig ut, ved at greinene må ha noe å klatre på, som stigen eller vinduskarmene. Hvis du ser på Figur 9, er dette noe jeg fokuserer på med teknikken hevet bladsting. Siden denne teknikken er en teknikk som er spesifikt for blader, så velger jeg å bruke dekkende leggsøm for stilk. Her ser jeg for meg en blanding av to-tre tråder, i brune, hvite eller grå toner. Bladene har jeg tenkt at skal være i tre ulike grøntoner, med dobbelt tråd.

Figur 10. Procreate skisse for ståltråd fylt med satengsøm.

Den siste teknikken jeg ønsker å prøve ut er ståltråd fylt med satengsøm, som du kan se planen til i Figur 10. Med denne teknikken forsøker jeg igjen å fremstille at naturen kommer fra utsiden og tar over, at det kryper seg ned og sakte, men sikkert svelger det forlatte bygget. Teknikken her er også spesifikt for bladene, slik at jeg igjen tenker at jeg vil bruke dekkende leggsøm for å få frem stilken. For stilken vil jeg bruke to tråder, en sort og en brun. For bladene vil jeg bruke to ulike tråder, i ulike grøntonner.

4.5 Utprøving av teknikker

Jeg skriver ut fire bilder på lerret, av fotografiet jeg har valgt meg ut, i størrelse 21x14 cm. På den måten får jeg testet ut alle teknikkene i et litt mindre format, for så å la resultatene av den skapende prosessen jeg befinner meg i, legge rammene for det ferdige produktet jeg skal lage. Felles for all utprøving er at jeg broderer uten å legge lerretet i press. Det valget tar jeg på bakgrunn av at jeg i utprøvingen ønsker å brodere helt ut til kantene, som da gjør at jeg ikke kan montere det på blindramme før jeg starter. En blindramme er en tverramme lerretet spennes på. Jeg ønsker heller ikke å bruke mindre rammer for å holde mindre områder stramt under broderingen, da jeg ikke ønsker å få bretter i selve motivet, og ikke vil risikere å varmebehandle lerretet på grunn av blekket i fotografiet.

Figur 11. Utprøving av fransk knute.

Den første teknikken jeg arbeider med er fransk knute. Jeg holder meg i stor grad til planen jeg har lagt i skisseringen, når det kommer til trådvalg, farger på tråd, og bruk av teknikken. Tråden jeg benytter meg av er kamgarn, og jeg bruker alltid to tråder. Jeg starter med det første laget, hvor jeg kombinerer mørk grønn med klar grønn. Jeg surrer tråden tre ganger rundt nåla før jeg drar den tilbake, fordi jeg tenker at dette vil være et passende volum for de franske knutene i dette formatet. Teknikken synes jeg er forholdsvis enkel å lære seg, men jeg synes det er tungt å arbeide i det stoffet jeg jobber i. Må bruke mye krefter på å få dratt nåla gjennom stoffet. Når jeg har fylt døråpningen med franske knuter, bestemmer jeg meg for å gå inn med neste lag, for å se hvordan det blir. Her følger jeg også planen jeg la i skisseringa, med å legge laget nesten helt ut til sidene, sånn at det første laget fortsatt blir synlig der. Her beholder jeg den klare grønnfargen fra første lag, og kombinerer den med en lys grønn farge. Det oppleves ikke vanskeligere å bygge videre på det første laget. Etter å ha brodert det første laget også i vinduene, bruker jeg litt tid på å betrakte hvordan broderingen i døråpningen ser ut. Det føles ut som det ble for mye, for tett, og for intenst. Dette fører meg til å forsøke å brodere mer tilfeldig inn i laget på vinduene, og mye mindre enn jeg gjorde i døråpningen. Jeg synes det fremstår som mer levende og naturlig. Områdene jeg har brodert ut i dette fotografiet er ikke så store, så opplevelsen man får i møte med teksturen varierer litt ut ifra hvor man kjenner på bildet. Store flater i fotografiet er ikke

brodert, og når jeg stryker fingrene mine over denne flaten merker jeg ingen motstand. Når jeg kjenner på området i fotografiet som er brodert, blir jeg møtt med en myk tekstur, som får meg til å stoppe å kjenne på den.

Figur 12. Uprøving av hevet bladsting.

Den neste teknikken jeg tester ut er hevet bladsting, som vises i Figur 12. Også her starter jeg med å tenke at jeg skal prøve å følge skissen jeg originalt lagde. Siden jeg her legger til mye nytt i motivet, velger jeg å bruke en tekstiltusj til å markere opp området jeg skal brodere. Jeg starter med å tegne opp rundt vinduene, i døråpningen, og ned langs stigen. Jeg velger å først brodere inn alle stilkene jeg skal ha, jeg benytter meg av teknikken dekkende leggsøm. Tråden jeg bruker er kamgarn, jeg kombinerer en grå tråd med en oransjebrun tråd. På innsiden legger jeg Rauma Vams Pt3, som er et to tråds strikkegarn av 100% ull. Dette oppdager jeg fort at er en ganske tidskrevende teknikk, og jeg bruker noen timer bare på å få brodert de to stilkene jeg ender opp med å bruke denne teknikken til. Innser også at grenene blir ganske tykke med denne teknikken, og at det vil bli litt trangt og rotete om alle stalker og avgreninger skal lages ved samme teknikk, så jeg bruker kontursting for å få på plass flesteparten av grenene. Her bruker jeg fortsatt kamgarn i fargekombinasjonen grå og oransjebrun. Når jeg begynner å arbeide med hevet bladsting, oppleves teknikken først litt vanskelig, for det

er mange tråder og holde styr på. Jeg følger Sinton (2021) sin oppskrift, som foreslår at man skal bruke mellom seks-åtte sting (s. 52). Siden formatet jeg jobber i er lite, starter jeg med å prøve å bruke seks sting. Jeg bruker her også kamgarn, men holder meg til en tråd og en farge. Her er planen at jeg skal ha blad i ulike farger, der hvert blad består av kun en farge. Siden området jeg legger stinget i er så lite, så ender det mer opp som en slags flekk, enn et blad. Jeg eksperimenterer derfor en del med å finne ut av hvor mange sting som er passende, og ender opp med å bruke alt fra to-fire sting, avhengig av hvor store blad jeg vil ha. Ved å variere antall sting, så får man også en variasjon i bladstørrelse og utsende, som også gir et mer naturlig uttrykk. Jeg går mer bort fra skissen jeg originalt lagde, da jeg tenker at det vil bli rotete og oppleves kaotisk om jeg for eksempel inkluderer like mange blad som jeg gjorde i tegningen. Berøringskvaliteten i denne utprøvingen har i mye større grad endret seg, da jeg har brodert på store deler av det. Teksturen er fin, og når jeg stryker fingrene over den stopper jeg i mye større grad opp, for å følge den myke teksturen i flaten.

Figur 13. Utprøving av ståltråd med satengsøm.

Den tredje teknikken jeg prøver er definitivt også den mest tidskrevende teknikken; nemlig ståltråd fylt med satengsøm, som du kan se i Figur 13. Her broderer jeg ett og ett blad. Jeg bruker Aida brodering stoff i 100% bomull, og tegner først opp formen på bladene jeg ønsker. Deretter klipper jeg ønsket lengde med ståltråd, former den etter

bladet, også legger jeg inn små sting hele veien rundt ståltråden for å holde den på plass, der hele ståltråden blir dekt i tråd. Deretter fyller jeg bladflaten med tråd. Jeg bruker kamgarn, og tar oliven grønn tråd for konturen til bladet, og en oliven grønn og en lys grønn tråd for fyllet til bladet. Varierer uttrykket i bladene med at jeg lager noen der jeg har mørk grønn som kontur, med den samme oliven grønne og lysegrønne tråden til fyll. Mens jeg broderer må jeg hele tiden passe på hvordan baksiden av broderiet ser ut, da begge sider vil være synlige. Dette er et arbeid som preges av nøyaktighet, fikling, og mye tid. Anslagsvis bruker jeg omtrent en halvtime på hvert blad jeg lager. Etter jeg har brodert bladet ferdig, broderer jeg en siste runde rundt konturen på bladet, før jeg klipper det ut. Når det så skal monteres på broderiet så stikker jeg først to hull, trer ståltråden gjennom, og surrer de sammen på baksiden. For stilkene holder jeg meg her også ganske nært skissen jeg originalt lagde, og lager stilkene med bruk av dekkende leggsøm og kontursting. Teksturen i denne utprøvingen er utrolig spennende, siden bladene går helt ut av motivet, stopper de meg opp når jeg stryker over dem. Samtidig oppleves de ganske myke og åpne, ved at jeg kan manøvrere de i ulike retninger. Halve området til fotografiet er brodert, og det blir derfor en spennende kontrast mellom det broderte området som stopper meg opp, til det ikke broderte som er helt glatt.

Figur 14. Utprøving av dekt ståltråd.

Den siste teknikken jeg tester ut er dekt ståltråd, og dette er den første teknikken som skiller seg veldig fra de andre. Resultatet av utprøvingen sees i Figur 14. Her bruker jeg ikke nål og broderer sting som tidligere, men jeg bruker hendene til å surre kamgarn rundt ståltråden. Jeg starter med å forme en busk med utgreiinger med ståltråd, der jeg starter med en lengre tråd som jeg surrer ståltråd rundt for å lage avgreininger. I dette arbeidet legger jeg skissen jeg originalt hadde helt bort, den er ikke i noe hjelp når jeg skal visualisere hvordan jeg skal gjøre dette. Det oppleves som en abstrakt måte å arbeide på, preget av usikkerhet knyttet opp mot hvordan det til slutt vil se ut. I enden av hver utgreiing bøyer jeg ståltråden til en liten sirkel, for å markere hvor bladene mine skal være. Jeg starter med å surre inn bladene, her velger jeg en klar grønn og en lys grønn farget tråd av kamgarn. Jeg starter med de for at jeg skal kunne bruke tråden til stilken for å forhåpentligvis få en fin overgang mellom dem. Når jeg surrer inn ståltråden bruker jeg kamgarn, jeg tar en mørkegrønn tråd, og en oransjebrun tråd. Det oppleves helt ok å surre tråden rundt ståltråden, bare tidvis litt plagsomt med tanke på hvor mange ståltråder det er rundt den. Måten jeg fester tråden på er ved å lage noen enkeltknuter, og prøve å plassere de slik at det ikke blir synlig. Når jeg til slutt monterer den på så broderer jeg deler av den fast helt inn til motivet, mens de største delene av den er helt fri til å bøyes i en hvilken retning man ønsker. Når jeg stryker hendene over og møter teksturen i denne utprøvingen, føles den ganske avvisende. Nesten hele flaten er glatt, frem til et lite område som er utbrodert. Når jeg stopper opp her er det spennende å kjenne på hvordan det går så langt ut fra flaten til fotografiet, men det oppleves også hardt å kjenne på.

4.6 Analyse av teknikker

Innenfor det performative paradigmet jeg har stilt meg innunder, kan man ikke skille det man gjør og analysene fra hverandre. I mine undersøkelser leder praksisen og kunsten meg, og på den måten sameksisterer praksis og analyse. Dette kommer frem i prosjektet mitt ved den narrativ drevne analysen jeg fremstiller mitt skapende arbeid gjennom. Jeg har gjennom dette også valgt å gi bildene god plass i teksten, da de også vil kunne tale for seg selv.

Et spennende funn jeg oppdager i den narrativ drevne analysen, er hvordan de ulike teknikkene på ulike måter endrer berøringskvalitetene i bildene. Her støtter jeg meg til Waterhouse (2021) sin inndeling av teksturbegrepet i ulike grupperinger, ut fra kvalitetene deres, der de ulike kvalitetene sier noe om hvordan det kan føles å møte de (s. 46). Jeg oppdager at jeg gjennom å brodere færre områder, får en glattere flate, som ikke gir motstand. Ved å brodere med teknikker som gir høyere relieff får jeg en større

motstand i det jeg kjenner på teksturen. Waterhouse (2021) påpeker at både de glatte teksturene og de grove teksturene kan virke avvisende på ulike måter (s. 46). Selv om teknikkene med høyere relieff fortsatt kjennes myke ut ved berøring, oppleves det samtidig litt hardere i det den gir motstand og får deg til å stoppe opp. Denne avvisningen blir spesielt tydelig i utprøvingen av dekt ståltråd, hvor det kun er et lite område som er brodert, som også gir en ganske stor flate med glatt tekstur. Av alle utprøvingene var det hevet bladsting som får den mest spennende berøringskvaliteten, her består mesteparten av flaten av en fin tekstur. Som Waterhouse (2021) beskriver, kan den fine teksturen oppleves myk og beroligende. Her er det ingenting ved teksturen som stopper deg, annet enn ditt eget ønske (s. 46).

For å systematisere funnene jeg oppdager gjennom mitt eget skapende arbeid, utarbeider jeg et skjema, hvor jeg kan utforske og sammenligne funn fra de ulike utprøvingene jeg har. I tillegg til dette har jeg også en god del videoopptak å se gjennom, av den skapende prosessen jeg befinner meg i, som jeg også har muligheten til å analysere. For å analysere resultatene av utprøvingen min finner jeg noen kategorier jeg ønsker å se nærmere på, med et fokus på den tredimensjonale effekten til brodering og hvordan denne på ulike måter endres i de ulike utprøvingene. Samtidig som jeg ser på dette vil jeg også sammenligne tidsbruken ved de ulike teknikkene, for å kunne ta valg basert både på effekten teknikkene gir, og tiden jeg vil måtte benytte for å oppnå den.

Tabell 1. Teknikkanalyse.

TEKNIKK	TRÅD	GRAD AV RELIEFF	TIDSBRUK	TILPASNINGER	EFFEKT PÅ UTTRYKKET
Fransk knute.	Hudtra kamsam 8,5/2. Alv kamsam 14/2.	Lavt-middels	Teknikken er lett å bruke, og er ikke tidskrevende. Kan brodere uten å nødvendigvis følge med på hva jeg gjør. Anslår at tidsbruken er en time totalt.	Kan enkelt få den franske knuten mindre eller større ved å variere hvor mange ganger tråden surres rundt. Kan bygges lagvis på hverandre for å komme mer ut av motivet.	I løp åpningen har jeg brodert det andre laget tettere, hvor det første laget kun blir synlig i kantene. Effekten dette gir er at det oppleves som mer intenst, og det blir for tett. Når jeg justerer dette i vinduåpningene ser man en klar forbedring, og det fremstår både mer naturlig og mer levende. Broderingen blir en klar kontrast til de ellers kalde tonene i fotografiet, og det gir en dragning inn mot motivet. Utprøvingen har jeg ikke variert størrelsen på de franske knutene, ved at de alle er relativt like får man mindre variasjon og dybde. Trolig vil denne teknikken egne seg best for å danne en bakgrunn i motivet.
Hevet bladsting.	Tråden er tykkere enn vanlig moulinegam, men også grovere og mattere. Det gjør den varskeligere å jobbe med, når den skal dras gjennom stoffet.	Lavt	Noe mer tidskrevende, og krever at jeg følger med på broderingen hele tiden. Det er mange tråder å holde kontroll på. Anslår at tidsbruken er fire timer totalt.	Ved å arbeide i en større skala vil man kunne legge til flere tråder, for å få større blader, som også vil øke graden av relieff. Jo mindre tråder, jo lavere blir relieffet.	Siden denne teknikken kan varieres ut ifra antall tråder jeg benytter meg av, får bladene en naturlig variasjon i uttrykket deres. Startavstand fra stiken den skal festes på gir også variasjon på bladene, i form av hvor spisse de blir. Ved å ha flere ulike farger på bladene, gir dette enda mer varme til motivet, som øker kontrasten mellom broderingen og fotografiet. Ved å plassere bladene i kløyver og nærme hverandre, bygger dette opp under den glengrode effekten jeg har forsøkt å skape i dette fotografiet. Denne teknikken vil være passende for å ha blader i bakgrunnen, i kombinasjon med ståtråd dekt med satengsøm.
Ståtråd dekt med satengsøm.	Resultatet det gir er også et mer tilsete uttrykk. Egner seg derfor godt med tanke på at det blir mer volum, men det går også negativt utover utseendet.	Middels-høyt	Den mest tidskrevende teknikken. Krever at jeg følger fokusert med på hver minste lille ting jeg gjør, da baksiden og forsiden skal være like fine. Anslår at tidsbruken er seks timer totalt.	Ved å variere tykkelsen på ståtråden vil man kunne få et tykkere blad. Størrelse og form på blad kan varieres i det uendelige, og bestemmes av hvordan du former ståtråden.	Når bladene monteres på motivet, kan de vri og vendes i hvilken retning man ønsker. Ståtråden som går rundt hele konturen gjør de tøvelige, slik at det er lett å manipulere de også etter montering. Når de går heit ut av flaten til fotografiet skaper de en spenning, og blir en stor kontrast til det flate fotografiet. Det hvite stoffet bladene er montert på er fortsatt synlig etter det er klipt ut, og det gir bladene et uferdig preg, ser mer rufsete ut. Stoffet er i 100% bomull, så dette kan trolig løses med å farge det grønt på forhånd, for å unngå at det blir et forstyrrende element. Denne teknikken vil kunne kombineres både med hevet bladsting og dekt ståtråd, for å virkelig få vekstene til å eksplodere ut av flaten, og gi det en mer levende effekt.
Dekt ståtråd		Høyt	Den minst tidskrevende teknikken. Jeg må følge aktivt med på det jeg gjør, men det jeg gjør er så enkelt at det likevel tar kort tid. Det mest krevende er å visualisere hvordan det blir, og etterpå holde kontroll på ståtråden. Anslår at tidsbruken på denne er omtrent tretti minutter.	Ved å variere tykkelsen på ståtråd og/løser hvor mange ganger man surer tråden rundt den, vil man kunne endre tykkelsen.	Denne teknikken skaper mye spenning i motivet, ved at det kan bøyes og gå ut i hvilken som helst retning man ønsker. Kombinasjonen av den frittstående figuren og monteringen langs bildet, bygger inn under effekten av at det kommer fra fotografiet og ut av flaten. Bladene som ble skapt i denne teknikken ser merkelige ut, og skaper en slags kunstig effekt i bildet. En mulig løsning på dette er å ikke ha bladene med, men heller montere blader lagd med ståtråd dekt med satengsøm på endene, mulig også på andre punkter for å få en større variasjon i bildet.

I Tabell 1 kan du se de ulike faktorene jeg velger å fokusere på i denne delen av analysen. Tråden jeg bruker er den samme i alle teknikkene, men velger å ha det med i tabellen som en konstant i de ulike teknikkene. For å se nærmere på hvordan teknikkene er tredimensjonale, velger jeg å ha en kategori hvor jeg ser på grad av relieff. Det viktigste funnet i denne kategorien i Tabell 1, er at det er stumpwork teknikkene som gir høyst grad av relieff, nemlig «dekt ståltråd», og «ståltråd dekt med satengsøm». De neste kategoriene i teknikkanalysen er tidsbruk og tilpasninger, dette er kategorier jeg tar med for å senere ta valg om hvilke som egner seg best i det endelige kunstverket jeg lager. Som det kommer frem i Tabell 1 oppdager jeg at alle teknikkene kan tilpasses på ulike måter, og på den måten egner de alle seg godt. Samtidig ser jeg at spesielt en teknikk skiller seg ut på tidsbruk, «ståltråd dekt med satengsøm», som vil bli med på å bestemme hvordan jeg bruker den senere.

For å kunne se nærmere på den tredimensjonale effekten, peker jeg mot den siste kategorien i teknikkanalysen i Tabell 1. Her ser jeg på hvordan de ulike teknikkene påvirker effekten på uttrykket. Her fokuserer jeg på funnene i teknikkene som gir mest relieff, og da også gir en mer tredimensjonal effekt enn de andre. En effekt som er tydelig i begge disse teknikkene, er at de gjennom å gå helt ut av flaten skaper en spenning, og blir en stor kontrast til flaten fotografiet befinner seg i. Ved at det er brodert på selve flaten og går ut av den, bygger man inn under effekten av at det kommer ut av selve fotografiet. Når du ser på bildene etter de er brodert, eksisterer broderiet og fotografiet i en intra-askjon. Det er ikke lenger kun et fotografi som eksisterer på en flate, men det er heller ikke kun et broderi som går ut av en flate. De sameksisterer, og på den måten påvirker den tredimensjonale effekten i brodering på fotografier uttrykket i bildet, i form av at det blir noe helt nytt, noe som eksisterer sammen og påvirker hverandre samtidig.

I tillegg til at jeg analyserer arbeidet mitt i Tabell 1, har jeg også brukt tid på å se gjennom videoopptak av den skapende prosessen jeg befinner meg i. Som Groth (2022) påpeker, får man et unikt innblikk i prosessen, når man bruker video som dokumentasjon, blant annet ved at man har muligheten til å undersøke og analysere gjennom det man har filmet (s. 51). Dette er et grep jeg tar gjennom hele prosessen, hvor jeg setter opp et kamera og filmer meg selv mens jeg broderer. Den kroppslige kunnskapen vi har i oss kan være vanskelig å beskrive eller tenke over, så det blir derfor viktig for meg å kunne bruke video som et verktøy for å synliggjøre den.

I analysearbeidet med video, så tar jeg skjermbilder og legger inn i en matrise, som du kan se et utdrag av i Tabell 2. Her beskriver jeg det jeg ser og oppdager i videoen. Det

er blant annet gjennom disse analysene, at jeg oppdager at grunnen til at papiret i de tidligere broderiene mine krøller seg, er fordi jeg broderer utrolig hardt. Uten videoen ville jeg nok ikke oppdaget det så tidlig, og da heller ikke kunne endret det.

Tabell 2. Utdrag fra videoanalyse.

Skjerm bilde fra video	Tid	Teknikk	Funn
	01:43	Fransk knute	Stoffet jeg arbeider i er hardt å jobbe med, og her ser jeg at grunnen til at selve lerretet har krøllet seg , er ikke at jeg bare må dra nålen hardt gjennom for å få det til, men også at jeg strammer tråden for hardt etter jeg har fått den gjennom.
	02:57	Fransk knute	Jeg sliter med å få dratt nålen og tråden gjennom. <i>Har jeg for mye tråd i forhold til størrelsen på nålen?</i> <i>Er det trådens grovhet som gjør det vanskeligere?</i>
	04:45	Fransk knute	Sliter fortsatt med å få dratt nålen og tråden gjennom, men oftest etter jeg skal dra tråden ned igjen – her er tråden surret tre ganger rundt nåla. Jo mer tråd jeg benytter meg av, jo mer motstand får jeg. Grovheten på tråden øker friksjonen.
	08:56	Fransk knute	Jeg har irritert meg over at tråden ryker iblant. I forkant av dette drar jeg hardt i tråden, og det er mye friksjon , som fører til at dette skjer.

Noen av de viktigste funnene jeg oppdager i analysene, er at jeg må være mer bevisst hvordan jeg jobber. Jeg må passe på å ikke dra for hardt i trådene, for å unngå både at tråden ryker, men også at selve lerretet ikke krøller seg. Jeg oppdager at selv om tråden virker som et godt alternativ i utgangspunktet, går det negativt utover kvaliteten på broderingen, og blir derfor ikke et godt alternativ likevel. Til broderingen av det ferdige produktet vil jeg derfor gå tilbake til å bruke moulinegarn, for å få en penere tråd med mer glans i seg. Jeg vil også forsøke å farge stoffet jeg broderer i grønt, for å unngå at bladene ser uferdige ut. Teknikkene jeg vil ta med meg inn i det ferdige produktet, blir en kombinasjon av hevet bladsting, ståltråd dekt med satengsøm, og dekt ståltråd.

4.7 Tilbake til det forlatte

Når jeg fullfører utprøvingen min, har det vært mildvær en stund, som gir meg en ny sjanse til å reise tilbake til stedet som inspirerte hele prosjektet mitt. Jeg har et ønske

om å videre utforske kunnskapen som oppstår underveis i prosessene jeg befinner meg i, der både jeg og det jeg forsker på er i en stadig endring med hverandre. Det siste møtet mitt med det forlatte stedet var preget av en følelse av håpløshet, med en mangel av inspirasjonen og magien som startet det hele. Jeg reiser tilbake med en tanke om at både jeg og det jeg undersøker har endret oss sammen opp til nå, og at jeg vil kunne finne en ny inspirasjon når jeg kommer tilbake, som kan være med på å prege avslutningen av det skapende arbeidet mitt.

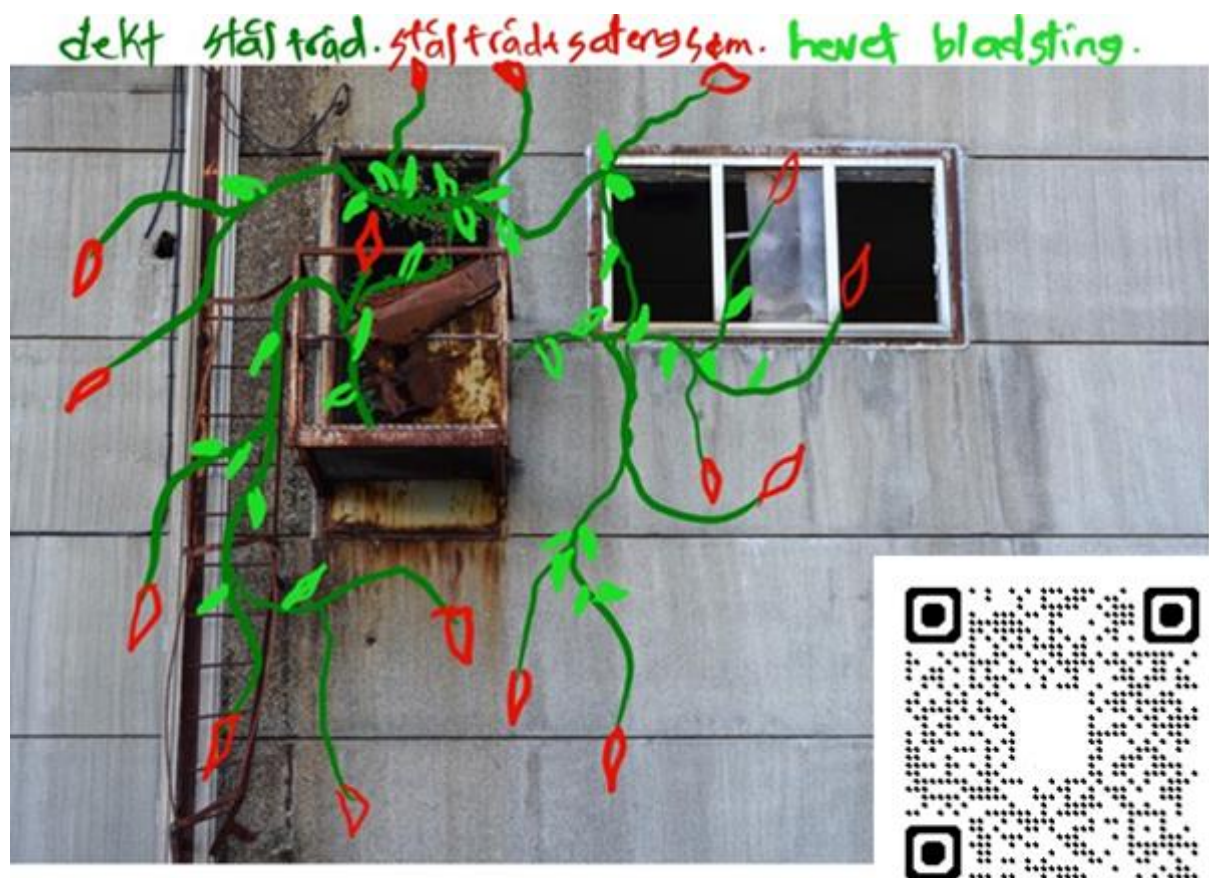
Figur 15. Et gjensyn med det forlatte og inspirasjonen ved det, med QR-kode til video.

Når jeg reiser tilbake dit, blir jeg møtt med et syn som gleder meg. Det er fortsatt snø og is på stedet, men det har smeltet såpass mye at jeg kan navigere meg trygt der. Jeg kan nå se hvor farene er og unngå de, og jeg kan bevege meg stort sett på hele området. Magien og inspirasjonen jeg tidligere i vinter savnet sårt, er nå tilbake, og jeg bruker mye tid på å utforske stedet. I Figur 15 kan du bruke QR-koden for å komme til en video på min multimodale logg, hvor jeg dokumenterte litt av dagen jeg hadde her. Mens jeg tidligere i stor grad fant inspirasjon gjennom de naturlige vekstene, oppdager jeg nå at dette prosjektet har endret meg og inspirasjonskildene mine. Som du ser på fotografiet i Figur 15, opplevde jeg nå at jeg ble mer dratt mot åpningene i byggene, som i døren her

som står på gløtt. Min sameksistens med motivet jeg valgte, har gjort at jeg oppdager magien i ting jeg tidligere ikke fant den i.

4.8 Plan for ferdig verk

Når jeg reiser tilbake til det forlatte stedet og gjenoppdager magien og inspirasjonen som ledet meg til prosjektet, bruker jeg god tid her ikke kun til å utforske det videre, men også til å skissere hvordan jeg kan tenke meg at det ferdige verket mitt skal se ut. Til å starte med skisserer jeg med utgangspunkt i det jeg allerede har skapt, og erfaringer jeg allerede har hatt i møte med utprøvingen av broderingsteknikkene. Etter hvert lar jeg følelsene jeg sitter i, og inspirasjonen området gir meg ta mer over.

Figur 16. Procreate skisse av ferdig verk, med QR-kode til ferdig verk.

I skissen i Figur 16 prøver jeg å uttrykke og fange følelsen av at noe kommer ut og tar sin plass, og har valgt å fokusere på døråpningen for å bygge videre på historien jeg har blitt fortalt om personen som endte livet sitt her. Jeg tenker at alle avgreiningene skal lages ved hjelp av dekt ståltråd, og at de på ulike steder skal monteres tett mot flaten. Ved å montere de stedvis tettere mot flaten, tror jeg at jeg kan unngå å måtte bruke støttråder. Der det monteres tettere mot flaten skal jeg ha blader laget med hevet bladsting, og i hver ende av avgreiningene planlegger jeg blader av ståltråd med

satengsøm. Jeg tror det vil skape bevegelse og kontrast i det endelige verket mitt. Det er denne skissen som skaper utgangspunktet for mitt endelige verk. Fotografiet skriver jeg ut på lerret, i størrelsen 84cmX56cm, som monteres på en blindramme. Ved å følge QR-koden i Figur 16, kan du se et bilde av det ferdige verket.

5 Drøfting

5.1 Den tredimensjonale effekten

For å svare på problemstillingen min utvikler jeg to ulike forskningsspørsmål, det første lyder «*På hvilke måter kan den tredimensjonale effekten i brodering på fotografier påvirke uttrykket i bildet?*»

I analysearbeidet mitt ser jeg blant annet på hvilken grad av relieff jeg oppnår med de ulike teknikkene, og hvordan det igjen er med på å påvirke uttrykket. Her kommer jeg frem til at teknikkene som gir lavere grad av relieff, tilbyr en spennende kontrast med de varme fargene i broderiet, men at disse i større grad kan fremstå som en naturlig del av fotografiet, og på den måten egne seg bedre til å bygge bakgrunnen i broderingsarbeidet. I motsetning til det oppdager jeg ut at teknikkene som har høyst grad av relieff, skaper en større spenning og kontrast til fotografiet, ved at de går helt ut av flaten. Kombinasjonen av at disse teknikkene både er brodert tett inntil flaten og kan bli helt løsrevet fra den, endrer selve fotografiet til noe nytt, ved at broderingen kommer ut av flaten til fotografiet. Denne effekten kan utdypes videre gjennom at fotografiet og broderingen nå befinner seg i en endring, de er ikke lenger kun et fotografi, eller kun et broderi. Ved å kombinere de sammen og få dratt det ut i det tredimensjonale, oppnår man som Barad (2003) påpeker en intra-askjon, de konstitueres gjennom måtene de interagerer på, og blir til gjennom hvordan de vikles inn i hverandre (s. 815). Mens fotografiet drar deg innover i motivet, drar den tredimensjonale effekten til broderingen deg utover, og her finner man en spenning og stor kontrast. Det er nettopp gjennom denne endringen broderingen kan påvirke uttrykket, med at de sammen blir til noe nytt. I mitt prosjekt fokuserer jeg på naturlige vekster som tar tilbake det forlatte, og her påvirker broderingen fotografiet ved å gi et fokus på hva som kan skje med stedene vi forlater, ved at naturen tar over. Et annet relevant punkt er hvordan broderingen endrer berøringskvaliteten til fotografiet. Her oppdager jeg at ulike teknikker fører til ulike endringer i teksturen, hvor noen virker avvisende og andre virker mer beroligende. Her kan man bruke Waterhouse (2021) sin gruppering av teksturens berøringskvalitet, og velge en kvalitet som underbygger effekten man ønsker å gi uttrykket. Om man ønsker å oppnå en hardhet eller en følelse av motstand, kan man for eksempel benytte seg av de grove teksturene (s. 46).

5.2 Didaktisk potensial

For å svare på det andre forskningsspørsmålet mitt, «*Hvor ligger det didaktiske potensialet i min bruk av brodering på foto og urban utforskning for elever i grunnskolen?*», velger jeg å dele det inn i tre underkapitler. I det første vil jeg se på bruken av urban utforskning i skolen. I det andre vil jeg gå nærmere inn på kombinasjonen av fotografi og brodering, samt bruk av ulike loggverktøy. I det tredje vil jeg se på hvordan vi kan kombinere urban utforskning med fotografi og brodering.

5.2.1 Urban utforskning

En viktig del av de skapende prosessene jeg befinner meg i er den urbane utforskningen, som i seg selv har vært en givende aktivitet, men også skapt magien og lagt inspirasjonen for valgene jeg tar i broderingen. Jeg mener at vi som lærere kan legge til rette for å også kunne gjennomført en slik urban utforskning med elever, og at det ville gitt de en unik innfallsvinkel til å lære seg mer om brodering og fotografi. For min egen del har det vært naturen som tar over de forlatte områdene som inspirerer meg. En elevgruppe vil bestå av mange ulike mennesker, som der igjen også vil kunne ha mange ulike ting de ville blitt inspirert av, i møte med det forlatte gjennom urban utforskning. Det er nettopp det som kan være interessant med å gjennomføre noe sånt i skolen, de ulike tolkningene som kommer til syne.

For å gjennomføre det med en klasse, kommer man ikke unna de etiske overveielserne. En av de første etiske dilemmaene Bingham (2020) påpeker med urban utforskning, er hvorvidt aktiviteten i seg selv er lovlig (s. 68). Som lærere er vi rollemodeller for elevene våre, og vi er ansvarlige for å ivareta de, så det er selvsagt utrolig viktig å ikke ta de med på noe som er ulovlig. For å løse dette problemet kan man forsøke å finne ut av hvem som egentlig eier bygget, for å innhente seg tillatelse til å bevege seg på området før man drar dit. Andre alternativ kan være å avklare med kommunen eller politiet, eller å dra dit uten å gå inn på selve området. Som lærer vil man også måtte dra å undersøke stedet uten elever først, for å være i stand til å vurdere sikkerheten til stedet. Det vil likevel ikke være en garanti for at ting vil gå nøyaktig som planlagt, for som Bingham (2020) påpeker, så er dette noe som bør være en løpende vurdering, da ting kan endre seg på kort tid (s. 70). Dette er noe jeg også erfarer under min egen urbane utforskning i vinter, når det er snø og is til stede, som fører til at den urbane utforskningen ikke lenger er trygg å gjennomføre. På grunn av den erfaringen konkluderer jeg med at dette er en aktivitet som vil være mer aktuell på våren etter snøen har smeltet, eller på høsten før den kommer tilbake.

5.2.2 Fotografi, brodering og logg

For å kunne vise til det didaktiske potensialet i kombinasjonen av fotografi og brodering, ser jeg nærmere på mine egne stoppunkter og utfordringer underveis i min egen skapende prosess. Å kombinere broderi og fotografi med elever mener jeg ville vært en spennende og givende aktivitet, og utførelsen av dette ville jeg ha basert på mine egne opplevelser. En av de største utfordringene jeg møter i mitt arbeid, handler i stor grad om lerretet jeg skriver fotografiet ut på. Det er et veldig tett materiale, som fører til at jeg bruker en del krefter på å få nåla og tråden gjennom. Derfor ville jeg ha skrevet ut fotografiet på et annet type lerret eller papir hvis jeg skulle utført dette med en elevgruppe, for å unngå at det er så tungt å jobbe i. En annen relevant betraktning å ha med seg er formatet det skrives ut i, da brodering er en tidskrevende aktivitet. Ved å la elevene brodere i et mindre format, vil de fortere oppleve fremgang og på den måten føle på mestring i arbeidet sitt. Videre ville jeg også benyttet Procreate eller et lignende program, hvor elevene kan legge inn fotografiet og visuelt skissere hvordan de kunne tenkt seg og brodert det. Tidsbegrensningene kan utdypes videre gjennom at man som lærer ikke nødvendigvis trenger å ta utgangspunkt i de mest tidskrevende teknikkene, i alle fall ikke tidlig i læringsløpet. Av de teknikkene jeg tester ut i mitt skapende arbeid, er det «fransk knute» og «dekt ståltråd» jeg tenker at har størst didaktisk potensiale, både fordi de så lett kan varieres, men også at de krever mye mindre tid enn de andre teknikkene.

Et annet viktig funn i prosjektet mitt, handler om hvordan man ved å endre teksturen i et fotografi gjennom å brodere på det, også gjør noe med måten vi opplever og møter det på. Waterhouse (2021) beskriver hvordan man kan inndele teksturbegrepet i de ulike berøringskvalitetene de får, og tillegger disse grupperingene noen kvaliteter. Et eksempel er at om teksturen oppfattes som fin, kan den oppleves åpen, og nærmest beroligende. Som en kontrast til det kan en glatt tekstur oppleves avvisende, i det man ikke får helt tak på den (s. 46). Elever i skolen vil være mer vant til å møte den glatte teksturen når vi snakker om fotografi, og utskrift av fotografi. Ved å la elevene brodere på fotografiet og på den måten endre berøringskvalitetene dens fra glatt til fin, kan vi åpne opp til samtaler og læring rundt ulike typer tekstur, og hvordan ulike taktile kvaliteter påvirker oss. Det vil også kunne oppleves spennende for elevene, å møte et fotografi de blir oppmuntret til å kjenne og ta på, for å oppleve. De får aktivert flere sanser, og på den måten også kroppsliggjort møte med kunsten.

I min skapende prosess er de ulike loggformene mine en viktig del av arbeidet mitt, spesielt opp mot å avdekke utfordringer og komme til løsninger. Gjennom forskerloggen min reflekterer jeg over opplevelsene jeg har i etterkant, det er et nyttig verktøy for å få

ned tankene som danner seg i møtet med materialene. Med en elevgruppe ville en slik logg være et verdifullt verktøy, for å gi elevene muligheten til å reflektere over hva de har gjort, og hva de tenker de vil fortsette å gjøre. Et annet relevant verktøy er den multimodale loggen, hvor jeg kan se hvordan det ser ut når jeg broderer. Jeg støtter meg her til Groth (2022) som påpeker at video er et unikt verktøy man kan ta i bruk, for å fange den kroppslige kunnskapen man sitter inne med (s. 49). Til forskjell fra forskerloggen, så får man en helt annen mulighet til å betrakte seg selv, og oppdage problemer man ellers ikke ville tenkt over. På en side kan elevene bruke video som et loggverktøy for å selv få innsikt i sin egen kroppslige kunnskap, og på den andre siden kan jeg som lærer benytte video til å lage læringsvideoer hvor jeg demonstrerer teknikkene. På den måten kan elevene få større frihet med flere teknikker å velge mellom til deres egen brodering, og ved å ha disse videoene tilgjengelig kunne de ha fått muligheten til å arbeide mer selvgående, ved å referere tilbake til de når de trengte hjelp.

5.2.3 Kombinere fotografi, brodering og urban utforsking

For å kunne vise det didaktiske potensialet i min bruk av brodering på foto og urban utforsking for elever i grunnskolen, ønsker jeg å se på hvordan man kan kombinere alle aktivitetene sammen. Ved at man som lærer tar de etiske overveielserne jeg har lagt frem på forhånd, og gjør de rette forberedelsene, vil man kunne gjennomføre en urban utforsking med elevene. På den ene siden kunne man gjennomført det ganske likt med elever som jeg gjør i min egen skapende prosess, men man burde gjøre noen endringer for å legge opp til at elevene skal kunne mestre de ulike delene av opplegget. For å lykkes med et slikt opplegg mener jeg det er viktig å gi elevene en stor artistisk frihet både når det kommer til motivene de ønsker å fotografere, men også delene i motivet de ønsker å brodere. Grunner til dette er at det vil kunne gi de et større utgangspunkt for å føle på inspirasjon og mestring i aktivitetene, som jeg under mitt eget skapende arbeid oppdager at var en utrolig viktig del av det. Dette prosjektet vil kunne gi et didaktisk potensial i form av at elevene får jobbet tett opp mot sin egen kreativitet, og de får en inngang til et prosjekt hvor de kan lære seg flere ulike teknikker, på en måte de kanskje kan finne mer spenning og motivasjon i, siden de også får dratt ut og opplevd spenningen i den urbane utforskingen.

5.3 Transformasjonen

For å svare på problemstillingen min, «*Hvordan kan kombinasjonen av broderi og fotografi i min skapende prosess påvirke uttrykket i urban utforsking av forlatte steder?*», vil jeg se nærmere på hvordan prosjektet mitt i sin helhet utspiller seg. I prosjektet mitt opplever jeg tidlig motgang, når vinteren setter en stopper for den

urbane utforskinga jeg planlegger å gjennomføre. På grunn av det tar jeg et valg om å gå tilbake til fotomaterialet jeg har etter en tidligere urban utforskning, på samme sted fra pilotstudien høsten 2022. På dette punktet befinner jeg meg i en slags ny deltakelse av den urbane utforskninga bak fotografiene, i det jeg gjenoppdager historiene bak dem. Når jeg broderer i fotografiet, opplever jeg som Batchen (2004) sier at jeg står i en transformasjon, i det jeg drar fortiden inn i nåtiden for hvert sting jeg tar (s. 94). Broderingen lar meg huske og gjenoppdage. Dette kan også betraktes fra en annen synsvinkel, det er ikke bare en transformasjon i form av tiden og ny deltakelsen i den urbane utforskinga, men vi oppnår også en intra-aksjon. Både gjennom aktiviteten av å huske og delta på nytt, gjennom å kombinere fotografiet og broderingen, og gjennom min reise tilbake til det forlatte.. Her oppdager jeg at materialene og meg i en intra-aksjon, har endret selve utgangspunktet for utforskningen, og inspirasjonen jeg manglet tidligere eksisterer nå på andre premisser. Jeg støtter meg her til Barad (2003) som beskriver intra-aksjon ved at ulike deler vikler seg inn i hverandre og blir til noe nytt, gjennom måtene de påvirker hverandre og gir hverandre mening (s. 815). Alle opplevelsene jeg har, blir flettet sammen til ny og felles enhet, som aldri har eksistert før.

For å kunne vise til hvordan kombinasjonen av brodering og fotografi påvirker uttrykket i urban utforskning av forlatte steder, er det denne transformasjonen og intra-aksjonen jeg ser på som viktige funn. Det påvirkes ikke kun av at broderiet endrer selve uttrykket i fotografiet ved å gjøre det tredimensjonalt og på den måten øke spenningen, men også gjennom hvordan selve opplevelsen av den skapende prosessen er. Gjennom å kombinere de ulike delene av prosjektet mitt, får man eksistert sammen med de ulike delene på en helt spesiell måte.

6 Avslutning

Gjennom min egen skapende prosess har jeg i dette prosjektet forsøkt å svare på følgende problemstilling, «*Hvordan kan kombinasjonen av broderi og fotografi i min skapende prosess påvirke uttrykket i urban utforskning av forlatte steder?*». Med en performativ posisjonering oppdager jeg hvordan de ulike ressursene og deltakerne, jeg, broderingen, fotografiet, og utforskningen, har påvirket hverandre. Jeg oppdager hvordan vi i vår intra-aksjon fletter oss sammen til noe helt nytt, med en helt annen mening enn det jeg gikk inn i prosjektet med. Jeg oppdager hvordan fotografiet og broderingen transformeres i verket jeg lager, at den tredimensjonale effekten til broderingen skaper spenning, og hvordan de sammen endrer seg til noe nytt. I analysen av broderingsteknikkene, oppdager jeg hvordan ulike teknikker egner seg til ulike områder, og hvordan en større grad av relieff drar fotografiet ut av flaten. Jeg finner også ut at man kan bruke berøringskvalitetene til ulik tekstur som et grep for å fremme et uttrykk man ønsker å ha i verket sitt.

Videre oppdager jeg også et stort didaktisk potensial, i å utføre et lignende prosjekt med elever. Siden jeg i mitt prosjekt ikke har utført et opplegg med elever, blir dette foreløpig spekulasjoner ut ifra funnene i min forskning. For å videreføre dette prosjektet burde man derfor planlegge et didaktisk opplegg på bakgrunn av funnene jeg har lagt frem, og gjennomført det med en gruppe elever i skolen. På den måten kan man videre undersøke hvorvidt det didaktiske potensialet jeg har funnet i mine undersøkelser, kan overføres til skolen.

Referanser

- Anker, T. (2021). *Analyse i praksis: En håndbok for masterstudenter*. Cappelen Damm Akademisk
- Barad, K. (2003). Posthumanist Performativity: Toward an Understanding of How Matter Comes to Matter. *Signs*, 28(3), 801–831. <https://doi.org/10.1086/345321>
- Batchen, & Rijksmuseum Vincent van Gogh. (2004). *Forget me not: photography & remembrance* (p. 128). Van Gogh Museum.
- Bingham, K. P. (2020). *An Ethnography of Urban Exploration: Unpacking Heterotopic Social Space*. Springer International Publishing.
- Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2019, 3. oktober). Relief. I *Encyclopedia Britannica*. Hentet 21.02.2023 fra <https://www.britannica.com/art/relief-sculpture>
- Danbolt, G., & Myhr, E. (2002). *Blikk for bilder: om tolkning og formidling av billedkunst*. Abstrakt forlag.
- Ellis, C., Adams, T. E., & Bochner, A. P. (2011). Autoethnography: An overview. *Forum, Qualitative Social Research*, 12(1).
- Groth, C. (2022). Video as a Tool for Knowing and Telling in Practice-led Craft Research. I T. Westerlund, C. Groth, G. Almevik (Red.), *Craft Sciences* (1. utg., s. 48-66). Kriterium.
- Hannula, M., Suoranta, J. & Vadén, T. (2014). *Artistic Research Methodology. Narrative, Power and the Public*. Peter Lang.
- Haseman, B. (2006). A Manifesto for Performative Research. *Media International Australia*, 118(1), 98–106. <https://doi.org/10.1177/1329878X0611800113>
- Newhall, B., & Museum of Modern Art. (1982). *The history of photography: from 1839 to the present* (Completely rev. and enl. ed., 5th ed., p. 319). The Museum of Modern Art.
- Rød, A. (2022, 19. desember). Bernd & Hilla Becher. I *Store norske leksikon*. https://snl.no/Bernd_&_Hilla_Becher
- Seminarplassen. (2015, 8. oktober). Gruppen Moderne ruiner stiller ut i NNKS. <https://www.seminarplassen.com/nyhetsarkiv-sak58.html>

Sinton, K. (2021). *Essential stitch guide: Stumpwork*. Search Press.

Waterhouse, A.-H. L. (2021). *I materialenes verden: perspektiver og praksiser i barnehagens kunstneriske virksomhet* (2. utgave.). Fagbokforlaget.

Østern, T. P., Jusslin, S., Nødtvedt Knudsen, K., Maapalo, P., & Bjørkøy, I. (2021). A performative paradigm for post-qualitative inquiry. *Qualitative Research*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/14687941211027444>

Østern, T.P., & Letnes, M.-A. (2017). Leder: Et temanummer som undersøker hva det innebærer å forske med kunsten. *Journal for Research in Arts and Sports Education*, 1 (5). <https://doi.org/10.23865/jased.v1.1082>

Vedlegg

Vedlegg 1: multimodal logg.

ronjace_m
Master 2023, K&H

Follow

12 Following 4 Followers 66 Likes

Denne profilen er merkt som en del av dokumentasjonen til min master.

Videos

Liked

Den første turen i vinter g...

Her har jeg latt meg inspir...

Enda et klipp fra skissering...

I utprøvingen av teknikken...

Jeg har lært meg og testet...

Hva er urban utforsking? S...

Dekt ståltråd. For å få det L...

Utprøving av dekt ståltråd...

Et lite klipp fra utprøving m...

Her er et lite innblikk i den ...

Vil dele hvordan det ser ut
når jeg broderer, men å ha
når opp fasongene på
klippen

Vi har hatt et seminar, hvor...

Et klipp fra prosessen jeg ...

I dag ble jeg medlem på e...

Jeg har brukt Procreate til ...

Time-lapse av skissering

Time-lapse av skissering

Time-lapse av skissering i ...

Time-lapse av skissering i ...

Time-lapse skissering

Time-lapse av skissering

Time-lapse av skissering

